

**FAGOT EĞİTİMİNE YÖNELİK BAŞLANGIÇ DÜZEYİ
YÖNTEM VE TEKNİKLERİN İNCELENMESİ**

Barış ÖZ

**Yüksek Lisans Tezi
Müzik Bilimleri Anasanat Dalı
Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK
2018
Her Hakkı Saklıdır**

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK BİLİMLERİ ANASANAT DALI**

Barış ÖZ

**FAGOT EĞİTİMİNE YÖNELİK BAŞLANGIÇ DÜZEYİ
YÖNTEM VE TEKNİKLERİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TEZ YÖNETİCİSİ
Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK**

ERZURUM-2018

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
TEZ BEYAN FORMU

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

BİLDİRİM

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre Yüksek Lisans tezi olarak hazırlamış olduğum “**Fagot Eğitime Yönelik Başlangıç Düzeyi Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi**” adlı bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu kaynakları her kullanışmada alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul edeceğimi bildiririm.

Tezimin basılı ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylar ve Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim sadece Atatürk Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

Tezimin 1 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

02/02/2018

Barış ÖZ

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

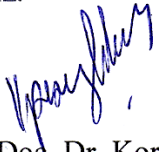
TEZ KABUL TUTANAĞI

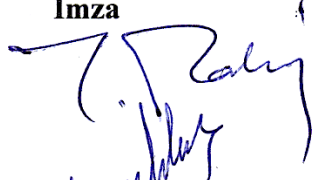

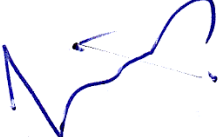
Bu tezin Yüksek Lisans derecesi için gereken tüm şartları sağladığımı tasdik ederim.

Anasanat Dalı Başkanı
Doç. Dr. A. Selim DOĞAN

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Okuduğumuz ve 02/02/2018 tarihinde savunmasını dinlediğimiz bu tezin Müzik Bilimleri Anasanat Dalı Müzikoloji Bilim Dalı' nda bir Yüksek Lisans derecesi için gereken tüm kapsam ve kalite şartlarını sağladığımı beyan ederiz.

Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK
Danışman

Jüri Üyeleri	Unvan ve İsim	Kurumu	İmza
Jüri Başkanı	: Doç. Dr. H. Tahsin SÜMBÜLLÜ	Atatürk Üniversitesi	
Danışman	: Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK	Atatürk Üniversitesi	
Jüri Üyesi	: Yrd. Doç. Dr. Gökalp PARASIZ	Balıkesir Üniversitesi	

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK	II
TEZ BEYAN FORMU	III
TEZ KABUL TUTANAĞI	IV
İÇİNDEKİLER	V
ÖZET	VIII
ABSTRACT	X
ŞEKİLLER DİZİNİ	XII
TABLOLAR DİZİNİ	XIII
KISALTMALAR	XV
ÖNSÖZ	XVI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM PROBLEM DURUMU

1.1. MÜZİK	2
1.2. MÜZİK EĞİTİMİ	2
1.3. ÇALGI EĞİTİMİ	4
1.4. FAGOT	5
1.4.1. Fagot Hakkında Genel Bilgiler	5
1.4.2. Fagot' un Tarihsel Süreci ve Gelişimi	8
1.4.3. Kontrfagot	10
1.4.4. Parmak Pozisyonu	12
1.4.5. Fagot İcrasında Etkin Olan Kas Grupları ve Dudak-Dil Pozisyonu	15
1.5. PROBLEM CÜMLESİ	18
1.5.1 Alt Problemler	18
1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI	19
1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	19
1.8. VARSAYIMLAR	19
1.9. SINIRLILIKLAR	20
1.10. TANIMLAR	20

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	21
2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	21
2.3. VERİLERİN TOPLANMASI	22
2.4. VERİLERİN ANALİZİ	23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

3.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	24
3.1.1. Uzman Eğitimcilerin Görev Yerlerine İlişkin Bulgular ve Yorum	24
3.1.2. Uzman Eğitimcilerin Ünvanlarına İlişkin Bulgular ve Yorum	25
3.1.3. Uzman Eğitimcilerin Fagot'a Başlangıç Yaşlarına İlişkin Bulgular ve Yorum	26
3.1.4. Uzman Eğitimcilerin Şu Anki Yaşlarına İlişkin Bulgular ve Yorum	26
3.1.5. Uzman Eğitimcilerin Görev Sürelerine İlişkin Bulgular ve Yorum	27
3.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	27
3.2.1. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Tercih Edilen Fagot Markalarına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	27
3.2.2. Fagot Eğitimine Başlanması Gereken Yaş Aralığına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	28
3.2.3. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Fiziksel Özelliklerin Önem Sırasına İlişkin Bulgular ve Yorum.....	28
3.2.4. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotlarına İlişkin Bulgular ve Yorum	29
3.2.5. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotlarının Tercih Nedenlerine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	30
3.2.6. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılan Metotların Yeterliliğine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	31
3.2.7. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum	32

3.2.8. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Birinci ve İkinci Yarıyılıda Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum	36
3.2.9. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Öğretilecek Temel Tekniklerin Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum	40
3.2.10. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Eser İcrası Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Konuların Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum	41
3.2.11. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Hedef Davranışlar Kazandırılırken Uygulanacak Ders İşleme Yöntemlerine İlişkin Bulgular ve Yorum	41
3.2.12. Fagot Eğitiminin Eğitim Sürecinde Başlangıç Düzeyinde Uzman Eğitimcilerin Önerilerine İlişkin Bulgular ve Yorum	44

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. SONUÇLAR	46
4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	46
4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	47
4.2. ÖNERİLER	53
KAYNAKÇA	55
EKLER	58
ÖZGEÇMİŞ	74

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****FAGOT EĞİTİMİNE YÖNELİK BAŞLANGIÇ DÜZEYİ****YÖNTEM VE TEKNİKLERİN İNCELENMESİ****Barış ÖZ****Danışman: Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK****2018 – Sayfa: 90****Jüri: Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK (Danışman)****Doç. Dr. H. Tahsin SÜMBÜLLÜ****Yrd. Doç. Dr. Gökalp PARASIZ**

Bu araştırma, fagot eğitimine yönelik başlangıç düzeyi yöntem ve tekniklerin incelendiği betimsel bir çalışmadır.

Bu çalışma, Genel Tarama Modeli ile yürütülmüştür. Tarama modeli ile mevcut durum aynı şekilde betimlenmiş, araştırmaya konu olan olay, birey veya nesne kendi koşulları içerisinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmış ve verilerin elde edilmesi için yerli ve yabancı literatür taranmıştır. Verilerin toplanmasında, sık kullanılan tekniklerden biri olan anket tekniği kullanılmıştır. Uygulanan anket hem yapılandırılmış hem de yapılandırılmamış soruları içerecek şekilde hazırlanmış ve uzman görüşleri alınarak geçerliği sağlanmıştır.

Araştırmanın evrenini, Türkiye genelinde fagot eğitimi veren eğitim kurumları; örneklemini ise anketin uygulandığı ve geri dönüş alınabilen kurumlardaki (Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı) toplam 12 fagot eğitimcisi oluşturmaktadır.

Ortaya konulan bu araştırmada, fagot eğitimcilerinden elde edilen veriler sonucunda; fagot eğitimine yönelik başlangıç düzeyi yöntem ve tekniklerin neler olduğu, eğitimcilerin yöntem ve teknikleri uygulamada hangi sırayı takip ettikleri, eğitimciler tarafından başlangıç düzeyinde tercih edilen fagot metotları belirlenmiş, tüm bunlarla birlikte eğitim-ğretim yılının birinci ve ikinci devresi sonunda öğrenciye kazandırılması gereken hedef davranışlar araştırma sonucunda ortaya konulmuş ve uygulanan yöntem ve tekniklere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çalgı Eğitimi, Fagot Eğitimi, Teknik, Yöntem.

ABSTRACT
MASTER THESIS
AN ANALYSIS ON THE BEGINNING LEVEL METHODS
AND TECHNIQUES FOR THE BASSOON EDUCATION
BARIŞ ÖZ

Advisor: Assist. Prof. Dr. Koray ÇELENK

2018 – 90 Pages

Jury: Assist. Prof. Dr. Koray ÇELENK (Advisor)

Assoc. Prof. Dr. H. Tahsin SÜMBÜLLÜ

Assist. Prof. Dr. Gökalp PARASIZ

This research is a descriptive study that analyze the beginning level methods and techniques for the bassoon education.

In this study, “general survey technique” was used and the subject matter was tried to be defined as an individual or an object, the current situation was described in the same way with the same survey technique. Domestic and foreign literature were searched to obtain data. In the collection of the data, questionnaire technique, one of the frequently used techniques, was used. The questionnaire was prepared to include both structured and unstructured questions, and expert opinion was obtained and validated.

The universe of the study formed from the institutions offering bassoon music education in Turkey, the sample consists of a total of 12 bassoon educator working in the institutions the questionnaire was applied and got feedback in music departments of Command of the Armed Forces Band Schools, Hacettepe University State Conservatory, Bilkent University Music and Performing Arts Faculty, the State Conservatory of Trakya University, Eskişehir Anadolu University State Conservatory, Mimar Sinan Fine Arts University State Conservatory, İstanbul University State Conservatory, and 9 Eylül University State Conservatory.

In this study, the results obtained from the bassoon educators are as follows; in the beginning, the preferred methods and methods that are used at the beginning level by the educators are determined and the targets and behaviors that the students should gain at the end of the first and second term of the education year are determined as the result of the research and proposals have been made for the applied methods and techniques.

Keywords: Instrumental Music Education, Bassoon Education, Technique, Method.

ŞEKİLLER DİZİNİ

<i>Şekil 1. Modern Fagot' un Önden Görünüşü</i>	5
<i>Şekil 2. Modern Fagot' un Ses Genişliği</i>	6
<i>Şekil 3. Kullanıma Hazır Fagot Kamışı</i>	7
<i>Şekil 4. Shawms, Pommer, Choristfagott, Soprano, Alto, Tenor, Bas Dulcian</i>	9
<i>Şekil 5. Phagotus</i>	9
<i>Şekil 6. Fagot Çalgısının Tarihsel Süreçte Geçirdiği Evrim</i>	10
<i>Şekil 7. Kontrfagotun Ses Genişliği</i>	10
<i>Şekil 8. Kontrfagot</i>	11
<i>Şekil 9. Fagot Çalgısında Birinci Oktav Parmak Pozisyonları</i>	12
<i>Şekil 10. Fagot Çalgısında İkinci Oktav Parmak Pozisyonları</i>	13
<i>Şekil 11. Fagot Çalgısında Üçüncü Oktav Parmak Pozisyonları</i>	13
<i>Şekil 12. Fagot Çalgısında Dördüncü Oktav Parmak Pozisyonları</i>	14
<i>Şekil 13. Fagot Çalgısında Alternatif Parmak Pozisyonları</i>	14
<i>Şekil 14. Yüz Kasları</i>	15
<i>Şekil 15. Doğru Dudak Pozisyonu</i>	16
<i>Şekil 16. Fagot Kamışının Doğru Kapatılması ve Dilin Pozisyonu</i>	17
<i>Şekil 17. Dilin Kamıştan Çekildikten Sonraki Durumu</i>	17
<i>Şekil 18. Kamışın Dil Tarafından Yanlış Kapatılması</i>	17

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. <i>Anket Güvenilirlik Testi Sonuçları</i>	23
Tablo 2. <i>Uzman Eğitimcilerin Görev Yerlerine İlişkin Dağılım</i>	24
Tablo 3. <i>Uzman Eğitimcilerin Ünvanlarına İlişkin Dağılım</i>	25
Tablo 4. <i>Uzman Eğitimcilerin Fagot'a Başlangıç Yaşına İlişkin Dağılım</i>	26
Tablo 5. <i>Uzman Eğitimcilerin Şu Anki Yaşlarına İlişkin Dağılım</i>	26
Tablo 6. <i>Uzman Eğitimcilerin Görev Sürelerine İlişkin Dağılım</i>	27
Tablo 7. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Tercih Edilen Fagot Markaları Dağılımı</i>	27
Tablo 8. <i>Fagot Eğitimine Başlanması Gereken Yaş Aralığı Dağılımı</i>	28
Tablo 9. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Fiziksel Özelliklerin Önem Sırası Dağılımı</i>	28
Tablo 10. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotları Dağılımı</i>	29
Tablo 11. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotlarının Tercih Nedenlerine İlişkin Dağılım</i>	30
Tablo 12. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılan Metotların Yeterliliğine İlişkin Dağılım</i>	31
Tablo 13. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Dağılım</i>	32
Tablo 14. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Kazandırılacak Hedef Davranışlar Sıralaması</i>	35
Tablo 15. <i>Öğrenciye Birinci ve İkinci Yarıyıldan Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Dağılım</i>	36
Tablo 16. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Birinci ve İkinci Yarıyıldan Kazandırılacak Hedef Davranışlar Sıralaması</i>	39

Tablo 17. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Öğretilecek Temel Tekniklerin Sıralamasına İlişkin Dağılım</i>	40
Tablo 18. <i>Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Eser İcrası Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Konuların Sıralamasına İlişkin Dağılım</i>	41

KISALTMALAR

A. Ü. : Ankara Üniversitesi

B. Ü. : Bilkent Üniversitesi

MYO: Meslek Yüksek Okulu

Ç. Ü. : Çukurova Üniversitesi

H. Ü. : Hacettepe Üniversitesi

İ. Ü. : İstanbul Üniversitesi

MSGSÜ: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

T. Ü. : Trakya Üniversitesi

ÖNSÖZ

Müzik eğitimi içerisinde önemli bir yere sahip olan çalgı eğitimi, bir ya da birden çok çalgının kullanılmasıyla genellikle bireysel, bazen de toplu biçimde yapılan, bireyi çalgı aracılığıyla yetiştirme, geliştirme ve müzik alanına yönelik istendik davranışlar kazandırabilme eğitimi olarak nitelendirilebilir.

Tüm bunların yanında çalgı eğitimi; eğitici, yetiştirici, geliştirici, birleştirici, kaynaştırıcı, paylaştırıcı duyguları ve becerileri arttırması; yaratıcı, sabırlı ve disiplinli olmayı öğretmesi ve bireyi güdülemesi yönleriyle de oldukça önemli ve etkili bir eğitim biçimidir.

Çalgı eğitiminin bir alt başlığı olan ve araştırmanın odak noktasını oluşturan fagot eğitimi ise, çalgı eğitiminin temel ilkeleri üzerine kurulmuş bir eğitim sürecini içermektedir. Bu süreç içerisinde özellikle fagot eğitiminin başlangıç düzeyi büyük önem arz etmektedir.

Bu noktadan hareketle araştırmada, fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde uygulanması gereken yöntem ve tekniklerin ortaya konması amaçlanmış ve araştırma konusu olarak incelenmeye değer bulunmuştur.

Bu çalışmanın oluşturulmasında bilgi ve tecrübelerini benden esirgemeyen ve değerli fikirleriyle bana yön veren danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Koray ÇELENK'e, çalışmayı değerlendiren ve bilgilerinden faydalandığım Doç. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ'a, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU'na, tez savunma jüri üyeleri Doç. Dr. H. Tahsin SÜMBÜLLÜ ve Yrd. Doç. Dr. Gökalp PARASIZ hocalarıma, görüşleri alınan uzman fagot eğitimcilerine, yüksek lisans dersleri süresince bana emek veren Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı Müzikoloji Bilim Dalı bölümündeki tüm kıymetli hocalarıma ve çalışmalarım boyunca bana sonsuz bir sabırla katlanan ve destek olan kıymetli eşim Nevim ÖZ'e, kızım Nazlı Nisa ve oğlum Aziz Furkan'a teşekkür ederim.

GİRİŞ

İnsanoğlunun dünya üzerinde varoluşundan itibaren onunla birlikte süregelen ve gelişim gösteren müzik; insanın, duygu ve düşüncelerini, ses veya sessizlik aracılığı ile belirli bir zaman aralığında yansıttığı sanatsal bir formdur. Bu sanatsal formun tartışmasız en önemli iki unsuru; insan ve çalgıdır.

“Müzikal sesler üretmek amacıyla yapılmış, belirli biçim, kullanım ve tını özellikleri olan alete çalgı denir” (Say, 2009: 122).

“Çalgı eğitimi, insanın bir müzik enstrümanını kullanması şeklinde müzikle insanı bir araya getiren ve tanıştıran, insanı kendisi ile özleştirip bütünleşmesine öncülük eden, ona duygularını ifade edebilme olanağı sunan, onun toplumsal olmasını sağlayan müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biridir” (Erdem, 2013: 22).

“Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimini arttıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır” (Parasız, 2009: 20).

Buradan hareketle ortaya konulan araştırmada, batı müziği enstrümanlarından birisi olan fagot başlangıç düzeyinde eğitime yönelik, fagot eğitimcileri tarafından uygulanan yöntem ve tekniklerin neler olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bunların yanı sıra söz konusu yöntem ve tekniklerin uygulanması esnasında eğitimcilerin hangi sırayı takip ettikleri belirlenmiş ayrıca eğitimciler tarafından başlangıç düzeyinde kullanılan fagot metotları ve bu metotların kullanım nedenleri incelenmiş ve yapılan incelemeler sonucunda konu ile ilgili tespitler ortaya konmuştur.

Bu araştırmanın konu ile ilgili bilgi dağarcığına, eğitim formasyonlarını geliştiren öğrenci ve araştırmacıların bilimsel gelişimine ve fagot eğitimi verilen anabilim dallarındaki lisans ve lisansüstü eğitime yönelik öğrencilerin eğitim ve gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu yönü ile alanda yapılan çalışmalara yardımcı olması ve sunacağı önerilerle yeni araştırmalara sağlam bir zemin oluşturması açısından da yararlı bir çalışma olacağı ön görülmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

PROBLEM DURUMU

Bu bölümde araştırmayla ilgili olduğu düşünülen ve problem durumunu sergilemeye yönelik bilgilere yer verilmiş, genelden özele bir sıralama yapılarak başlıklar tasnif edilmiştir.

1.1. MÜZİK

Say' a göre müzik; “Doğanın sunduğu ses malzemesini seçmek, onlara düzen vermek ve elde edilen müzik sesleri ile bileşimler yaratmak üzere, insanın hayatla bağlantılı olarak tasarımı yaptığı, zihni (bilişsel), hareki (devinişsel), ve hissi (duygusal) üretilmiştir” (Say, 2009: 357).

En bilindik ve alışlagelmiş tanımı ile müzik; kelimelerle anlatamadığımız duygu ve düşüncelerimizi, süre değerleri ile birlikte belirli kurallara göre anlatma durumudur. Tarihi, insanlığın var oluşuyla bir tutulan müzik, kendini somut olarak ifade edebilme gücünü ilk planda insan sesi ve çalgılarda bulmuştur.

“Müzik bir anlatım sanatıdır, temel gereci sesler ve sessizliktir, müziğin yapı taşları, ses öbekleri ya da ses örgüleridir ve bunlar düzenlidir, müzik yoluyla anlatılanlar, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerdir. Tüm bunlar estetik bir bütünü sergiler; bu bütünün anlatımı bazı gereç, araç ve öğelerin katkısını gerektirebilir” (Say, 2009: 358).

İnsan sesiyle yapılan müziğe sözlü (vokal) müzik; yalnızca çalgıların seslendirmesi için yapılan müziğe ise çalgı (enstrümantal) müziği denir. Çalgı müziği, solo çalgı, çalgı toplulukları veya orkestralar tarafından gerçekleştirilir.

“Günümüzde müzik; bireysel yönüyle insanların iç dünyalarını zenginleştiren, toplumsal yönüyle bireyleri birbirine kaynaştıran, kültürel yönüyle gelenekselden çağdaşa müziksel birikimi taşıyan, ekonomik yönüyle ise iş dünyasının önemli bir sektörü durumundadır” (Aydoğan ve Özgür, 2002: 2).

1.2. MÜZİK EĞİTİMİ

“Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme ya da geliştirme sürecidir” (Uçan, 2005: 30).

Çağdaş eğitim akımlarından sanat eğitimi içerisinde kendisine yer bulan müzik eğitimi ise; “daha çok sessel ve işitsel nitelikli bir sanat eğitimi olarak güzel sanatlar eğitiminin en önemli dallarından birisini oluşturur” (Uçan, 2005: 14).

“Müzik eğitimi, müzik sanatının eğitimle aynı düzlemde buluşmasıyla hem bir eğitim aracı hem de eğitim alanı olarak yer alır; bir sanat dalı olarak üstlendiği bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik iş görülerin sağlanmasında önemli rol oynar” (Aydoğan ve Özgür, 2002: 2).

“Müzik eğitimi temelde; genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip, gerçekleştirilir” (Uçan, 2005: 30).

Genel müzik eğitimi, okullardaki temel müzik eğitiminde; özengen (amatör) müzik eğitimi, gönüllü müzikçiler için örgütlenmiş olan kuruluşlarda veya yaratılan özel olanaklarla; mesleki (profesyonel) müzik eğitimi ise, müziği meslek olarak sürdürecektir yetenekler için müzik okullarında uygulanır (Say, 2009: 361).

Okullarda uygulanan genel müzik eğitimi, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli olan asgari-ortak müzik kültürünü kazandırmayı öngörür. Amatörlere yönelik müzik eğitimi, müziğin belli bir dalında kendisini geliştirmek isteyen kişilere etkin bir müziksel katılım ve doyum sağlayan ileri müzikal davranışlar kazandırmayı amaçlar. Profesyonel müzik eğitimi ise; müziği meslek olarak seçen belli düzeyde yetenekli kişilere yöneliktir, dolayısıyla mesleğin gerektirdiği müzikal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Bu alan, bestecilik ve yorumculuk gibi müzik sanatçılığı eğitimini ve müzikbilimcilik, müzik öğretmenliği, müzik teknolojisi eğitimlerini kapsar. Müzik eğitimi davranış geliştirme açısından temelde; müziksel işitme okuma, yazma, şarkı söyleme, çalgı çalma, müziksel bilgilenme ve yaratma, müziksel duyarlılığı artırma ve kişilik kazanma, iletişim ve etkileşimde bulunma ve müzikten yararlanma konularını kapsar (Say, 2009: 361).

“Genel, mesleki ve özengen müzik eğitimi türleri arasında belli ilişkiler vardır, kendi aralarında aşamalık ve sıralılık içerirler. Müzik eğitimi genel müzik eğitiminden mesleki müzik eğitime doğru derinlik kazanır ve gelişir” (Özdemir, 2007: 12).

Müzik eğitimi aslında bir bütün olmakla birlikte çeşitli kollara ve her bir kol içinde çeşitli dallara ayrılır. Çünkü müzik eğitimi, ağırlıklı olarak kapsanan temel davranış ve içerik, kullanılan araç ve gereç, izlenen yöntem ve teknik, gerçekleştirilen ortam ve düzey, öngörülen aşama ve süre bakımından kendi içinde çeşitlilik gösterir ve her bir çeşide bağlı olarak değişik biçimlerde adlandırılır (Sağır, 2002: 148).

1.3. ÇALGI EĞİTİMİ

Müzik eğitimi içerisinde büyük bir önem taşıyan çalgı eğitimi, “bir çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için birtakım becerilerin sistematik olarak kazanılmasından oluşan uzun bir eğitim sürecidir” (Çoban, 2011: 116).

“Çalgı eğitimi, çalgı yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinışsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı olarak istedik değişikler oluşturma ya da bu nitelikteki yeni davranışlar kazandırma sürecidir” (Akkuş, 2000: 107).

“Çalgı öğretimi ise davranış haline getirilecek bilgi becerilerin bir kişiden (öğretmenden) diğerine (öğrenciye) iletilmesi ve edinilmiş olan bilgi beceriler ile kazandırılacak yeni bilgi becerilerin bağlantısını kurabilme sanatıdır” (Akkuş, 2000: 108).

Çalgı eğitiminin, tam olarak uygulanmadığı veya eksik bırakıldığı durumlarda bahsedilen eğitim, verimli ve yeterli olmayabilir.

“Profesyonel müzik eğitimi içerisinde uygulanan çalgı eğitiminin, amaç ile hedefleri doğrultusunda yapılan faaliyetler ve kazandırılan davranışların uygulanan müzik eğitimine paralel olması ayrıca kazanılan davranışlara dayalı performansın süreklilik göstermesi gerekir” (Ceylan, 2010: 8).

Müzik eğitiminin önemli bir gereksinimi olan çalgı eğitimi uygulanırken; öncelikle öğrenciye kazandırılacak olan hedef davranışlar çok iyi tespit edilmeli, tespit edilen hedef davranışlar doğrultusunda iyi bir planlama yapılmalı, yapılan bu planlamaya bağlı kalınarak eğitimci tarafından verimli bir eğitim süreci oluşturulmalıdır.

“Eğitimde plan; belirli eğitim amaçlarına ve program hedeflerine ulaşmak için öğretim etkinliklerinden hangilerinin seçileceğini, bunların öğrencilere niçin ve nasıl yaptırılacağını, hangi yardımcı ve tamamlayıcı kaynak ve araçların kullanılacağını, elde edilen başarının nasıl değerlendirileceğini önceden tasarlayıp kâğıt üzerinde saptamaktır” (Demirel, Seferoğlu ve Yağcı 2005: 79).

Müzikte çalgılardan yararlanmak, ses ve renk zenginliğini artırır, müzikal ifadeyi daha da kuvvetlendirir. Çalgı icracılarının etkileyici ve daha güzel müzik icra edebilmesi içinse en öncelikli durum; başlangıç düzeyi çalgı eğitiminde kullanılan yöntem ve tekniklerin doğru belirlenmesi, yerinde ve zamanında uygulanmasıdır.

1.4. FAGOT

Araştırmanın bu bölümünde fagot çalgısının genel, teknik ve tarihsel gelişimiyle ilgili bilgilere yer verilecektir.

1.4.1.Fagot İle İlgili Genel Bilgiler

“Çift kamışlı soluklu bir çalgıdır. Notası, kalın sesler için dördüncü çizgi Fa ince sesler için dördüncü çizgi Do açkısı ile yazılır. Diyaazona göre duyuluşu, aynıdır. Orkestra ve Armoni Muzikalarında, iki partisi bulunur. Solo ve eşlik görevi verilir. Ses rengi, dolgun ve parlaktır” (Basson, 2017).

“Yapıldığı ses: Do, Uzunluğu: 133 cm.dir. Birbirine eklenmiş olan dört parçadan oluşur. Bu parçalar; tenor (kanat), çizme (çift borulu kısım), bas (uzun) ve kalaktır” (Çalışır, 1986: 21).

Şekil 1. Modern Fagot' un Önden Görünüşü (“Fagot (a)”, 2017).

daha ağır olan “Grenadilla” ağacından ve “Palissander” adı verilen Brezilya’ya özgü gül ağacından yapılmaktadır. Bu yüzden kullanılan ağacın niteliği, Fransız ve Alman fagotunu, çıkardıkları sesin niteliği ve tonu açısından birbirinden ayırır. İkinci Dünya Savaşı’ndan önce, akça ağacın kesildikten sonra kurumması, fagot yapılması ve işlenebilir hale gelmesi için 12 yıl beklemesi gerekmektedir. Ancak seri üretim yapılabilmesi için geçtiğimiz yüzyılım ikinci yarısından itibaren “Emprenye” gibi farklı kurutma yöntemleri kullanılmaya başlanmıştır (Çolakoğlu, 2009: 4).

Gerek Fransız gerek Alman fagotunun tercihi hakkında değişik fikirler öne sürülmektedir. Alman fagotlarının güçlü, koyu ve hacimli sesine nazaran, Fransız fagotlarının tonları daha hafif, açık ve rahattır; bu nitelik, yorumcuya müziksel anlatım yönünden rahatlık sağlasa da, çoğunlukla çalma stiline kişinin yeteneği ve kamış seçimi ile ilgili olduğu düşünülür; bundan dolayı, Alman çalgılarının hakimiyeti daha iyi olduğu için her zaman tercih edilir (Aktalay, 2010: 2).

Fagot kamışının, fagot icracılarının performansı üzerindeki etkisi tartışılmazdır. Çalıcının dudak yapısına göre doğru yapılmış bir fagot kamışı, fagot çalan icracının icra verimliliğini artırır ve çalışma zamanının doğru kullanılmasını destekler (Hopa, 2010: V).

Şekil 3. Kullanıma Hazır Fagot Kamışı (“Marca”, 2017).

Kamış yapımı ve onarımı sürecine ait yöntemlerin etkili bir şekilde öğrenilmesi belli bir zaman dilimini kapsadığından, enstrümanın öğrenim süreci içerisinde kamış yapımının ilk derslerden başlayarak çeşitli uygulamalarla gösterilmesi gerekmektedir. Buna bağlı olarak kamış yapımında öğrencide gözlemlenecek olumlu sonuçlar, fagot eğitiminde öğrencinin basamakları hızla çıkmasına ve enstrümanı ile kurduğu bağın güçlenmesine katkıda bulunur. Fagot eğitiminde kimi eğitmenler, kamış yapmayı öğrencinin çalışma zamanını olumsuz yönde etkileyen bir çalışma olarak görmektedirler. Fakat bu düşünceye bağlı olarak yürütülen fagot eğitiminde ortaya çıkan bazı problemler, eğitmenler tarafından temelde atlanmış bir basamak olarak öğrencinin gelişiminde olumsuzluklar yaratmaktadır. Kamış yapımı profesyonel eğitimin bir parçasıdır. Her fagot çalan

müziyen kendi kamışını yapmakla sahip olduğu nitelikleri geliştirir ve başarısına katkıda bulunur. Kullanım süresi kullanıcıya göre farklılık gösterse de, her kamışın etkili biçimde kullanımı 20 ila 30 gün arasında değişmektedir. Böylesine kısa bir süre içerisinde istenen performans düzeyine ulaşmak motivasyonu arttırarak bireyin müzikteki ifade zenginliğini ortaya çıkarır. Bu nedenle kamışını kendisi yapsın ya da yapmasın her fagot çalan müziyenin fagot kamışı yapımı hakkında bilgisinin olması kaçınılmazdır (Hopa, 2010: 21).

1.4.2. Fagot' un Tarihsel Süreci ve Gelişimi

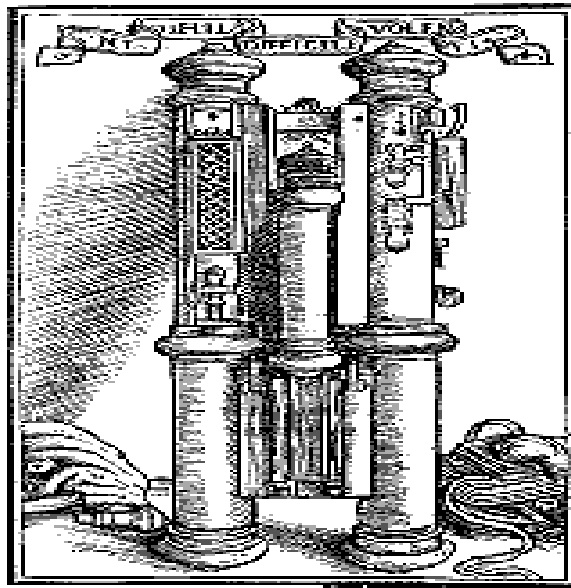
“1500’ lü yıllardan itibaren müzikteki hızlı gelişim ve değişim, üflemeli çalgılarda olduğu gibi fagotu da etkisi altına almış ve bu çalgıyı da yenilenme süreci içerisine sokmuştur. Bu yenilenme süreci, çağımız fagotuna ulaşana kadar yaklaşık dört asır sürmüştür” (Duman, 2009: 1)

İlk fagot adına XIV. yüzyıl Fransa’ sında rastlamaktayız. Fagot kelimesi, bir deste çubuk anlamına gelir. Phalese (1549) ve Susata (1551) tarafından bir dansın adı olarak kullanılsa da; bu terim ilk olarak XVI. yüzyılın başlarında Afranio tarafından bir müzik çalgısını ifade etmek üzere kullanılmıştır. Afranio “Kontrgayda” türünü “Phagotus” olarak adlandırmıştır. “Choristfagott” “Dulcian” ın ilk ismi idi. Fagot ismi, hiçbirinin bir demet çubuğa benzememesine rağmen XVII. yüzyılda “Bas Pommer” (çoban kavalı) için kullanılmıştır. XVIII. yüzyılın ortalarından itibaren Almanca ve İtalyanca da “Fagot” ve “Fagotto” olarak kullanılmıştır. “Dulcian” adı bugün yaygın olarak çalgının orijinal tek parça versiyonu için kullanılmaktadır. Latince “Dulc” (yumuşak/tatlı) kökünden türev alan bu sözcük geleneksel olarak çalgının daha yüksek seslisi olan “Shawms” ve XVI. yüzyılda çalgı çalanların artması ile birlikte çalgı aralıklarının geliştirilmesine neden olmuştur. “Shawms” ve “Recorder” ın daha büyük versiyonlarının yapılması, üreticilerin daha uzun boruları delmesini ve geniş aralıklı uzatma deliklerini tuşlar yardımı ile kontrol etmesini sağlayan iyileştirilmiş bir teknoloji üretmelerini sağlamıştır. Koolneder’ in yazdığı gibi XVI. yüzyılda canlılıkta “Trombon” a, yüksek seslilikte “Bas Recorder” a ve ele alma kolaylığında da “Bas Pommer” ve “Pommers” e kıyasla daha yumuşak bir ses özelliğine sahiptir. “Curtall” İngiltere’ de “Dulcian” için ilk isim olarak kullanılmıştır. Aynı zamanda Fransız “Courtaud” ve Alman “Kortholt” gibi diğer üflemeli çalgılar için de kullanılan bu isim, fagot için XVII. yüzyıla kadar kullanılmaya devam etmiştir. Bu isimlerin tümü katlanmış borusu sayesinde kısaltılmış çalgıları belirtmek için Latince “Curtus” (kısa) sözcüğünden türemiştir (Duman, 2009: 3).

Şekil 4. Shawms, Pommer, Choristfagott, Soprano, Alto, Tenor, Bas Dulcian
 (“Shawms”, “Dulcians”, 2017).

On yedinci yüzyılın sonlarında, Sigismond Scheltzer isimli bir Alman bassona bugünkü biçimini hem de dolce adını vermiştir. Bu adın verilışin nedeni, sesinin tatlı ve yumuşak olması idi. Gerçekten bu ismin verilışinde, tatlı ve yumuşak sesli dulcina adlı bir çalgı ile bağlantı vardır. Çünkü bassonun da obuanın da örneğini o çalgı oluşturmuştur (Çalışır, 1986: 22).

Şekil 5. Phagotus (“Muzettes”, 2017).

“Fagot, F. Triebert, Savary, Adolphe Sax ve Buffet gibi çalgı yapımcılarının elinde gelişti. Eugene Jancourt, devingen halkalarla donatılmış ve yirmi iki açkılı fagotu yaptırdı. Son olarak tüm çalışmaları birleştiren de Evette ile Schaeffer isimli çalgı yapımcıları oldu” (Çalışır, 1982: 23).

“Son dönemde Amerikan yapımcılar, ağaca alternatif olarak öğrencilerin ve amatörlerin kullanabileceği daha ucuz termo plastik polimer (polypropylene) ya da plastik (ebonite) gibi maddelerden fagotlar yaptılar” (Çolakoğlu, 2009: 4).

Şekil 6. Fagot Çalgısının Tarihsel Süreçte Geçirdiği Evrim (“Fagot (b)”, 2017).

1.4.3. Kontrfagot

“Çift kamışlı soluklu bir çalgıdır. Notası, dördüncü çizgi Fa anahtarı ile yazılır. Diyapazona göre duyulduğu, bir sekizli alttandır. Orkestralarda bir partisi bulunur. Kontrfagot’ a solo ve eşlik görevi verilir. Genellikle modern fagotu bir sekizli aşağıdan katlar, ince bölüm sesleri seyrek olarak kullanılır. Kalın bölüm sesleri koyu ve kapalıdır. Modern fagota verilen çabuk geçişler, ezgiler, triller yerine kontrfagot’ a geniş, yavaş ezgiler ve eşlik görevleri verilir” (Basson, 2017).

Şekil 7. Kontrfagotun Ses Genişliği (“Kontrbasson”, 2017).

“Modern kontrfagot, temel olarak yapı bakımından fagota benzemektedir. Kamışı biraz daha büyüktür. Alt perdelerin tuşesi fagot ile benzerlik gösterse de, üst perdelerin tuşesi fagota göre farklıdır. Modern enstrümanlar çoğunlukla 122 cm uzunluğunda kompakt (katlanmış) modeldedir” (Aktalay, 2010: 4).

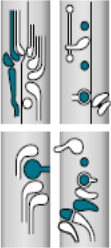
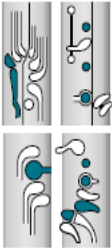

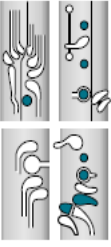
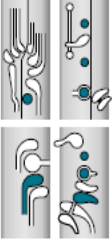

Şekil 8. Kontrfagot (“Kontrfagot”, 2017).

Kontrfagotun verdiği ses normal fagota göre bir oktav alttan tınlar ve fagotta parmakların kapattığı beş delik, kontrfagotta parmakların bastığı beş tuşa dönüşmüştür. Yorumcu için temel problem, iyi kalitede bir ses elde etmektir. Enstrüman yaklaşık üç oktav ses çıkarır, fakat kontrfagot en iyi sesi alt perdelerde verir. Tüm nefeslilere zengin bir org benzeri ton katarken, kimi yerlerde de etkin bir solist olarak ön plana çıkabilir. Gerçek bir kontrfagotun en eski örneği, Eichentopf’ un 1714’de yapmış olduğu Leipzig’ deki muhteşem çalgıdır. Ünlü Londralı yapımcı Thomas Stanesby’ in 1727’ de bir kontrfagot yaptığı rapor edilmiştir; oğlu tarafından yapılan Dublin’deki güzel bir numune (1739) ilk kez kalın Si bemol sesine kadar inmektedir. 1800’ lü yıllar boyunca, başarılı bir kontrfagot geliştirmek için farklı deneyler yapılmıştır. Geliştirilen bir tip metaldendir ve en eski yapımcısı 1839’ da “Harmoniebass” adlı enstrümanı sergileyen Viyanalı Stehle’ dir. 169 cm boyunda ve on beş adet tuşu bulunan bu çalgıdan günümüze altı tanesi kalmıştır; ikisi Budapeşte’dedir ve Leipzig, Nürnberg, Paris ve Toronto’da birer tane vardır. Sonraki modeller daha kompakttır: Bunların arasında, Cerveny’ nin 1856’ dan kalma “Tritonicon” u ve Moritz’ in piyano klavyesine benzer bir yapıya sahip olan “Claviatur-Contrafagott” u sayılabilir. Mahillon tarafından yapılmış 1868’ den kalma bir çeşidine “Contrabasse a anche” denilir ve daha sonra da bu isimde benzer çalgılar Fransa ve İtalya’ da askeri bandolar için üretilmiştir. 1867 yılında Cerveny’ nin yaptığı “Subkontrafagott” bunlar arasındadır. Daha sonra onların yerini Fransa’ da ortaya çıkan “Contrabass Sarrusophone” almıştır. Ravel ve Debussy bazı çalışmalarında bu enstrümanı kullanmışlardır (Aktalay, 2010: 4).

1.4.4. Parmak Pozisyonları

Aşağıda verilen tablolarda, fagot üzerinde bulunan tüm notaların yerleri ve parmak pozisyonları belirtilmiştir:

B \flat	B	C	C \sharp - D \flat	D	E \flat - D \sharp
					
					
					
E	F	F \sharp - G \flat	G	G \sharp - A \flat	A
					
					

Şekil 9. Fagot Çalgısında Birinci Oktav Parmak Pozisyonları (Fox, 2000).

A \sharp - B \flat	B	C	C \sharp - D \flat	D	D \sharp - E \flat

E	F	F \sharp - G \flat	G	G \sharp - A \flat	A

Şekil 10. Fagot Çalgısında İkinci Oktav Parmak Pozisyonları (Fox, 2000).

A \sharp - B \flat	B	C	C \sharp - D \flat	D	D \sharp - E \flat

E	F	F \sharp - G \flat	G	G \sharp - A \flat	A

Şekil 11. Fagot Çalgısında Üçüncü Oktav Parmak Pozisyonları (Fox, 2000).

A \sharp - B \flat	B	C	C \sharp - D \flat	D	D \sharp - E \flat

E	F

Şekil 12. Fagot Çalgısında Dördüncü Oktav Parmak Pozisyonları (Fox, 2000).

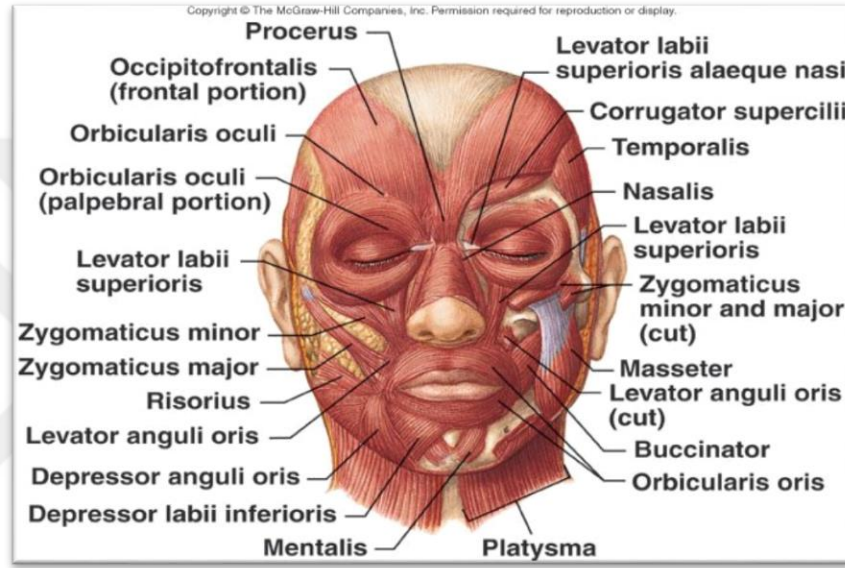
F \sharp - G \flat	F \sharp - G \flat	G \sharp - A \flat	G \sharp - A \flat

D \sharp - E \flat	C \sharp - D \flat	F \sharp - G \flat	F \sharp - G \flat	D \sharp - E \flat	E

Şekil 13. Fagot Çalgısında Alternatif Parmak Pozisyonları (Fox, 2000).

1.4.5. Fagot İcrasında Etkin Olan Kas Grupları ve Dudak-Dil Pozisyonu

Çalım süresince kamışı kontrol etmek için neler gerektiğini bilmek gerekir. Yeni fagot çalmaya başlayan kişi, yüz kasları ve hareketleri hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Onları detaylı bir şekilde incelemeden önce bazı bilgiler verilmelidir. Bir kas daima tek bir yöne doğru hareket eder. Antagonist işler, birbirine zıt işlerdir. Hemen hemen her kas ve kas grubu insan vücudunda antagonize (birbirine zıt) çalışır. Bu kaslar yüze doğru bir şekil vermek için birlikte çalışırlar. Dudak kaslarının temeli orbiculis oris'tir. Dudak çevresinde bulunan bir kastır. Bu kasın yardımıyla, dudaklar büzülebilir ve daralabilir veya dişlere karşı bozulabilir. Dudakların değişikliğine katılan diğer bütün kaslar antagonist çalışırlar (Güngördü, 1998: 19).

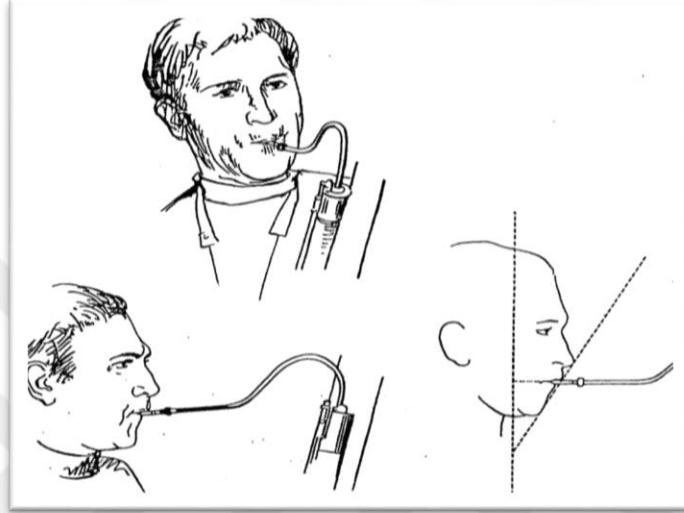

Şekil 14. Yüz Kasları ("Levator anguli oris", 2017).

Güngördü (1998)' e göre, doğru dudak pozisyonu için kullanılan yüz kasları: Buccinator (yanak kası), dudakları yukarı doğru çeken quadrangular (dörtgen kas), dudağı yukarı ve geriye çeken zygomatic (yanak kemiği kasları), ağzın köşesini geriye çeken ve sabit dudağı yükselten risorius (gülümseme kası), dudağı yukarı doğru kaldıran kas gurubuna yardım eden alae (burun kası), alt dudağı aşağı çeken ya da yukarı iten, çeneyi kapsayan üçgen ve dörtgen kas gurupları olan lower-lip (alt dudak kasları)' tir (s. 19-20).

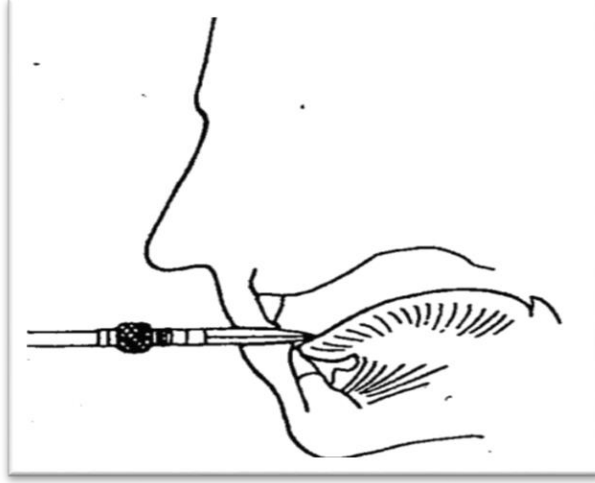
Dudaklar biraz nemlendirilmeli ve hafifçe gerilmelidir. Kamış, titreşim yapan bölümünün üçte ikisi ağzın içinde olacak şekilde dudakların arasına konulur. Kamış dudaklar arasında iken ağız içerisinin oval şekil oluşturmasına dikkat edilmelidir. Çene aşağıya, boyuna doğru inmelidir. Aşağıdan ve yukarıdan kamışa doğru büzülme olmadığında, ağız çevresindeki kaslara dikkat edilmelidir. Dudaklar yanlara doğru büzülmelidir. Kas kontrolü ve gücü daha

gelişmemiş olan, fagot çalmaya yeni başlayan kişi genellikle alt çene kaslarını çok sıkı tutar. Bu, alt çenenin yukarıya doğru kalkmasına sebep olur. Bu olay ayrıca dudak kasları yorulduğunda ve sert kamış kullanıldığında dudakların, dişlerin üzerinde geriye doğru çekilmesiyle de meydana gelebilir. Böyle bir durum olmaması için alt çene kaslarının kamışı iyi tutması gerekir. Yan taraflara doğru dudak pozisyonumuza baktığımızda, üst dudak kamışı alt dudağın biraz önünde tutmalıdır. Yumuşak damağı mümkün olduğu kadar yükselterek, ağız içini ve boğaz boşluğunu olabildiğince geniş tutmalıyız (Güngördü, 1998: 21).

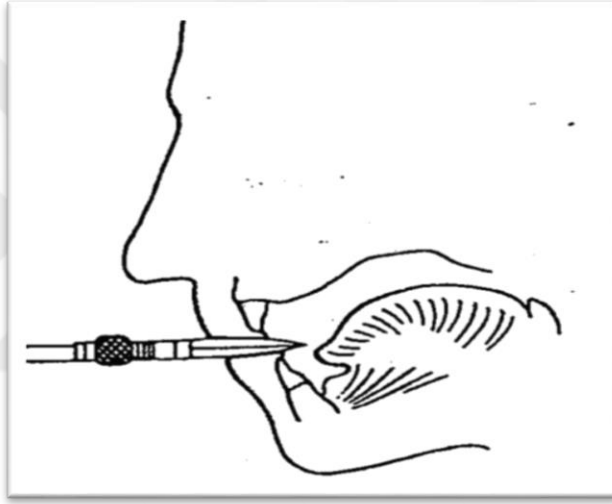

Şekil 15. Doğru Dudak Pozisyonu (Güngördü, 1998).

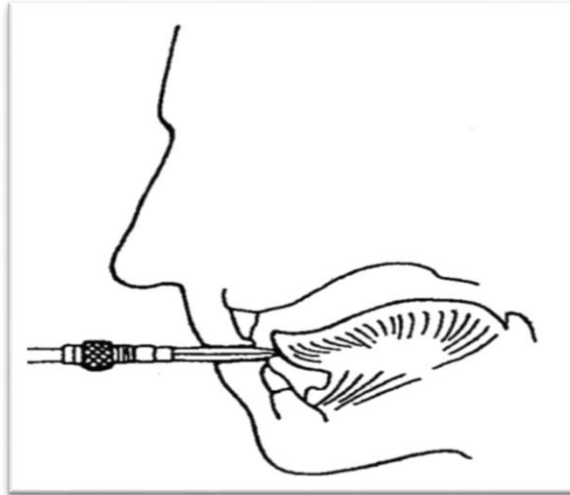
Dilin eski yere dönmesi, eğer nefes bir sonraki artikülasyondan önce alınırsa, gerekli değildir. Bunların hepsinde dil mümkün olduğu kadar az hareket etmelidir. Sese daha temiz bir giriş sağlanırken “tö” nün daha çok “dö” ye benzediği görülebilir ve bu bazen istenebilir. Ne de olsa “tö” ortadan kaldırmaya çalıştığımız aşırı vurguya neden olabilir. “Dö”, dili kamıştan çekme hareketini temsil eder ve eğer nefesle iyi desteklenirse temiz bir dil hamlesi meydana getirir. Yumuşak bir dil hamlesi, direk olarak kamışın ucuna yapılmalıdır. Eğer kolay ve temiz bir artikülasyon isteniyorsa nefes daima dilden bağımsız bir göreve sahip olmalıdır (Güngördü, 1998: 33).

Şekil 16. Fagot Kamışının Doğru Kapatılması ve Dilin Pozisyonu (Güngördü, 1998).

Şekil 17. Dilin Kamıştan Çekildikten Sonraki Durumu (Güngördü, 1998).

Şekil 18. Kamışın Dil Tarafından Yanlış Kapatılması (Güngördü, 1998).

1.5. PROBLEM CÜMLESİ

Bu araştırmanın problem cümlesi “Fagot Eğitime Yönelik Başlangıç Düzeyi Yöntem ve Teknikler Nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

1.5.1. Alt Problemler

1.5.1.1. Araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin demografik bilgileri nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.5.1.1.1. Uzman eğitimcilerin görev yerleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.5.1.1.2. Uzman eğitimcilerin ünvanları nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.5.1.1.3. Uzman eğitimcilerin fagota başlangıç yaşları nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.5.1.1.4. Uzman eğitimcilerin şu anki yaşları nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.5.1.1.5. Uzman eğitimcilerin görev süreleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

1.5.1.2. Fagot Eğitiminin başlangıç düzeyinde uygulanması gereken temel ilkeler, yöntem ve teknikler neler olmalıdır?

1.5.1.2.1. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde tercih edilen fagot marka ya da markaları nelerdir?

1.5.1.2.2. Fagot eğitime başlanması gereken yaş aralığı ne olmalıdır?

1.5.1.2.3. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde fiziksel özelliklerin sıralaması nasıl olmalıdır?

1.5.1.2.4. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde kullanılması gereken öncelikli fagot metotları nelerdir?

1.5.1.2.5. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde kullanılması gereken öncelikli fagot metotlarının tercih nedenleri nelerdir?

1.5.1.2.6. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde kullanılan metot ya da metotlar ne ölçüde yeterlidir?

1.5.1.2.7. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde öğrenciye kazandırılması gereken hedef davranışların sıralaması nasıl olmalıdır?

1.5.1.2.8. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde öğrenciye birinci ve ikinci yarıyılıda kazandırılması gereken hedef davranışların sıralaması nasıl olmalıdır?

1.5.1.2.9. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde öğrenciye öğretilecek temel tekniklerin sıralaması nasıl olmalıdır?

1.5.1.2.10. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde eser icrası sırasında dikkat edilmesi gereken konuların sıralaması nasıl olmalıdır?

1.5.1.2.11. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde hedef davranışlar kazandırılırken uygulanacak ders işleme yöntemleri nasıl olmalıdır?

1.5.1.2.12. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde eğitim sürecine yönelik uzman eğitimcilerin önerileri nelerdir?

1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI

Yapılan bu araştırma; Türkiye’ de başlangıç düzeyinde verilen fagot eğitiminde uygulanan teknik ve yöntemlerin neler olduğunu, fagot eğitiminin nasıl uygulandığını, teknik ve yöntemler açısından uygulamanın hangi sırayı takip ettiğini ve başlangıç fagot eğitiminde hangi metotların kullanıldığını tespit etmeyi amaçlamaktadır.

Ayrıca tespit edilen bu teknik ve yöntemlerin olumlu, varsa olumsuz yönlerinin tespiti ve bu sorunlara olası çözüm önerileri getirilmesi; başlangıç fagot metot veya metotlarının belirlenmesi ve fagot eğitimine başlayacak olan öğrencilere, kullanılan teknik ve yöntemler hakkında bilgi vermek ve kaynak oluşturmak amaçlanmıştır.

1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırma, başlangıç düzeyinde fagot eğitiminin daha etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi bakımından önem arz etmektedir.

Ayrıca fagot eğitiminin oldukça detaylı ve zor bir süreci kapsamından dolayı, fagot eğitimine başlangıç düzeyinde kullanılan teknik ve yöntemlerin doğru ve sırasıyla öğretilmesinde öğrencilere ve araştırmacılara kılavuzluk edecek bir kaynak teşkil etmesi sebebiyle de araştırma önemli görülmektedir.

1.8. VARSAYIMLAR

- Veri toplamak için kullanılan yöntemin araştırma için en uygun yöntem olduğu,
- Seçilen araştırma yönteminin araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygun olduğu,
- Ulaşılan verilerin yeterli ve güvenilir olduğu,
- Örneklemin evreni temsil ettiği varsayımlarından hareket edilmiştir.

1.9. SINIRLILIKLAR

Yapılan bu araştırma;

- 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Türkiye’ de fagot eğitimi veren müzik eğitim kurumlarındaki fagot eğitimcileri ile,
- Yüksek lisans programı için ayrılan süre ve araştırmacının sağlayabildiği maddi olanaklar ile,
- Ulaşılabilen kaynaklar ile sınırlıdır.

1.10. TANIMLAR

Curtal: On altıncı yüzyılda Almanya ve İngiltere’ de ilk kez ortaya çıkan, modern fagotun atası olan, rönesans ve erken barok dönemlerde kullanılan ahşap üflemeli çalgı (“Instruments”, 2017).

Çalgı Metodu: Çalgı eğitim ve öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplara verilen isim (Say, 2009: 124).

Oktav: Sekiz perdeden oluşan diatonik dizinin ilk ve son perdesi arasındaki aralığa verilen ad. Sekizli aralık (Say, 2009: 384).

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi ve modeli, evreni ve örnekleme, verilerin toplanması, toplanan verilerin analizi ve çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve teknikler yer almakta ve açıklanmaktadır.

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

“Araştırma modeli, araştırmanın amacına uygun şekilde ve en ekonomik yolla, verilerin toplanması ve analiz edilip çözümlenebilmesi için gerekli olan tüm koşulların düzenlenmesidir” (Selltiz, Jahoda, Deutsch ve Cook, 1959: 50).

“Bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır. Bunlar betimleme ve denemedir. Araştırmacı, amacına ve içinde bulunduğu koşullara göre, bu temel yaklaşımlardan yararlanmak zorundadır” (Karasar, 2007: 76).

Betimleme, olayları, obje ve problemleri anlama ve anlatmada ilk aşamayı oluşturur. Bilimsel etkinlikler olayların betimlenmesiyle başlar. Bu sayede onları iyi anlayabilme, gruplayabilme olanağı sağlanır ve aralarındaki ilişkiler saptanmış olur. Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır (Kaptan, 1998: 59).

Bu bilgiler ışığında çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden “Genel Tarama Modeli” ile yürütülmüştür. Tarama modeli ile mevcut durum aynı şekilde betimlenmeye çalışılmış, verilerin elde edilmesi için yerli ve yabancı literatür taranmış, Türkiye’de fagot eğitimine yönelik başlangıç düzeyi yöntem ve tekniklerin belirlenebilmesi ve konunun daha iyi temellendirilebilmesi için anket tekniği kullanılmıştır.

2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Evren, araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği elemanlar bütünüdür. Araştırmalarda iki tür evren bulunmaktadır. Bunlardan ilki “Genel Evren”, ikincisi ise “Çalışma Evreni” dir. Genel evren soyut bir kavramdır. Bu kavramın tanımlanması kolaydır. Ancak, ulaşılması güç ya da çoğu zaman imkansız bir bütündür. Çalışma evreni ise, ulaşılabilen evrendir. Bu yüzden de somuttur. Araştırmacı bu bütünü gözleyerek ya da buradan seçilen örnek bir grup üzerinde gözlem yaparak görüş bildirebilir (Karasar, 2007: 110).

Bu bilgiler ışığında araştırmanın çalışma evrenini Türkiye genelinde fagot eğitimi veren eğitim kurumları oluşturmaktadır.

Örnekleme ise, belli bir evrenden, belli kurallara göre seçilmiş ve seçildiği evreni temsil yeterliği kabul edilen küçük kümedir. “Üzerinde araştırma yapılan gözlenebilir ve ortak özelliklere sahip birimler topluluğundan, rastsal ve az sayıda seçilen birimlerin incelenmesi ve elde edilen sonuçlardan yararlanarak bu topluluğa ilişkin tahminde bulunulması işlemine ise örnekleme denir” (Ergün Bülbül, 2001: 139).

Bu bilgiler ışığında araştırmanın örneklemini ise anketin uygulandığı ve geri dönüş alınabilen kurumlardaki (Silahlı Kuvvetler Bando Okullar Komutanlığı Hazırlama Okulu, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı) toplam 12 fagot eğitimcisi oluşturmaktadır.

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmada problemi belirlemek ve problemle ilişkili kaynaklara ulaşarak, problemin çözümüne nitel olarak katkı sağlayacak bilgileri toplamak için literatür taraması yapılmıştır. Literatür taraması ile konuyla ilgili yerli ve yabancı kaynaklara ulaşılmaya çalışılmıştır. Kaynaklar kitap, dergi, makale, tez vb. den oluşmaktadır. Ayrıca internet tabanlı kaynaklar da kullanılmıştır. Yurt dışı kaynakların bir kısmına ise online veri tabanları ile ulaşılmıştır.

Türkiye’de fagot eğitimi veren mesleki müzik eğitimi kurumlarında eğitimcilik yapan eğitimcilerin fagot eğitiminin başlangıç düzeyine yönelik görüşlerini belirlemek ve bir durum tespiti yapabilmek amacıyla anket tekniği kullanılmıştır. Anket soruları açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşmuştur. Anket soruları hazırlanırken, 20 soruluk bir soru havuzu oluşturulmuş ve kapsam geçerliliğinin sağlanabilmesi için soruların tüm konuyu yansıtmaya yönelik uzman görüşleri alınmıştır. Daha sonra anket güvenilirlik testine tabi tutulmuş ve güvenilirliği düşüren 7 soru çıkarılarak 13 sorudan oluşan anket son halini almıştır. Soruların güvenilirliğini test etmek amacıyla Cronbach’s Alpha test istatistiği uygulanmıştır.

Cronbach’s Alpha Katsayısının değerlendirilmesinde uyulan değerlendirme ölçütü şu şekildedir;

$0.00 \leq \text{Cronbach's Alpha } (\alpha) < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 \leq \text{Cronbach's Alpha } (\alpha) < 0.60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0.60 \leq \text{Cronbach's Alpha } (\alpha) < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir.

$0.80 \leq \text{Cronbach's Alpha } (\alpha) < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilirdir (Özdamar, 2002: 673).

Cronbach's Alpha test sonuçları tabloda görülmektedir.

Tablo 1

Anket Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik Analizi	
Cronbach's Alpha	N
,802	82 (13 soru)

Anket soruları 13 maddeden oluşmasına rağmen, çoklu cevap ve sıralama ölçeği şeklinde sorular oluşturulduğu için SPSS programı her bir seçeneği kendi içerisinde değerlendirerek 13 soruyu seçeneklerle birlikte 82 madde olarak göstermektedir.

Tabloda, anket sorularının güvenilirlik durumu verilmiştir. Anketin toplam soru ve seçenekler bazında güvenilirliği sağladığı (Cronbach's Alpha $(\alpha) = 0,802 > 0,60$) yapılan istatistiksel analiz sonucunda belirlenmiştir.

2.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmanın problemi ve alt problemleri çerçevesinde yapılan betimsel çalışmaya ilişkin veriler önce bilgisayar ortamında Microsoft Office Excel 2007 yazılımına aktarılmıştır. Burada bir sistematik içinde düzenlendikten sonra istatistiksel çözümlerinin yapılabilmesi için SPSS 17.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programına aktarılarak analiz edilmiştir.

Araştırmada, anketten elde edilen verilerin analizinde frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları kullanılmış ve sonuçlar bu işlemlere göre yorumlanmıştır. Burada frekans ve yüzde dağılımları, hazırlanan anket sorularına verilen cevapların dağılımlarını ve sıklıklarını göstermektedir. Bu sıklıklara göre yoğunluğun nerede olduğu saptanıp, eğitimcilerin deneyimleri, düşünceleri ve konu ile ilgili önerileri analiz edilerek verilerin yorumlanması sağlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma için toplanan veriler, yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmiş ve elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar sunulmuştur. Bulguların sunumunda araştırmanın çözümüne yönelik olarak elde edilen verilerin, çizelgelerle somutlaştırılıp yorumlanmasına yer verilmiştir.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

3.1.1. Uzman Eğitimcilerin Görev Yerlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 2

Uzman Eğitimcilerin Görev Yerlerine İlişkin Dağılım

Görev Yeri	Frekans (f)	Yüzde (%)
A.Ü.Devlet Konserv.	3	25,3
B.Ü.Müzik Fakültesi	1	8,3
Bando Astsubay MYO	1	8,3
Bando Lisesi	1	8,3
Bursa Devlet Konserv.	1	8,3
Ç.Ü.Konsv.	1	8,3
H.Ü.Devlet Konserv.	1	8,3
İ.Ü.Devlet Konserv.	1	8,3
MSGSÜ Konserv.	1	8,3
T.Ü.Devlet Konserv.	1	8,3
Toplam	12	100

Tablo 2' de görüldüğü gibi uzman eğitimcilerden 3' ü %25,3 oranla Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı' nda ve diğer eğitimciler ise 1' er kişi ve %8,3 oran olmak üzere sırasıyla Bilkent Üniversitesi Müzik Fakültesi, Bando Astsubay MYO ve Bando Lisesi (15 Temmuz 2016 tarihinden sonra askeri liselerin kapanma süreci başladığı için Bando Okulları Komutanlığı kapsamındaki Bando Lisesi kapatılarak, bugün Milli Savunma Üniversitesi Bando Astsubay MYO olarak kurum faaliyetine devam etmektedir), Bursa Devlet Konservatuvarı, Çukurova Üniversitesi Konservatuvarı, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Konservatuvarı, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı' nda görev yapmaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda daha yoğun bir dağılım gösterdiği, diğer eğitimcilerin eşit oranla belirtilen komutanlıklar ve konservatuarlara dağıldığı söylenebilir.

Bu bilgiler dahilinde Türkiye' deki müzik eğitimi kurumlarının geneline bakıldığında çalgı eğitimcisi açısından eğitimi verilen diğer enstrümanlara nazaran fagot eğitimcisi sayısının az olduğu, var olan eğitimcilerin ise enstrümanın nadir ve daha çok orkestralara yönelik bir enstrüman olmasından dolayı özellikle konservatuarlarda görev yaptığı, eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar tabanlı fakültelerde ise fagot eğitimcisinin bulunmadığı söylenebilir.

3.1.2. Uzman Eğitimcilerin Ünvanlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 3
Uzman Eğitimcilerin Ünvanlarına İlişkin Dağılım

Statü	Ünvan	Frekans (f)	Yüzde (%)
Akademik Personel	Doçent	1	8,3
	Yardımcı Doçent	3	25,0
	Öğretim Görevlisi	2	16,7
	Okutman	2	16,7
Ücretli Öğretim Elemanı	Fagot Öğretim Elemanı	3	25,0
	Fagot Sanatçısı	1	8,3
Toplam		12	100

Tablo 3' de görüldüğü gibi uzman eğitimcilerden 3' ü %25 oranla Fagot Öğretim Elemanı ünvanına, 3' ü %25 oranla Yardımcı Doçent ünvanına, 2' si %16,7 oranla Okutman ünvanına, 2' si %16,7 oranla Öğretim Görevlisi ünvanına, 1' i % 8,3 oranla Doçent ünvanına ve 1' i %8,3 oranla Fagot Sanatçısı ünvanına sahiptir.

Tablodaki verilere bakıldığında 8 uzman eğitimcinin %66,7 oranla akademik personel ünvanına sahip olduğu, 4 uzman eğitimcinin ise %33,3 oranla görevlendirme ile ücretlendirilen öğretim elemanı olduğu görülmektedir. Bu bilgilere bakıldığında uzman eğitimcilerin genelinin akademisyen ünvanına sahip olduğu söylenebilir.

3.1.3. Uzman Eğitimcilerin Fagot'a Başlangıç Yaşlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 4

Uzman Eğitimcilerin Fagot'a Başlangıç Yaşına İlişkin Dağılım

Öğrenim Düzeyi	Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	10	1	8,3
Ortaokul	11-14	8	66,7
Lise	15-16	3	25,0
Toplam		12	100,0

Tablo 4' de görüldüğü gibi uzman eğitimcilerden 1' i %8,3 oranla 10 yaşında ve ilkokul düzeyinde, 8' i %66,7 oranla 11-14 yaş grubunda ve ortaokul düzeyinde ve 3' ü %25,0 oranla 15-16 yaş grubunda ve lise düzeyinde fagot eğitimine başlamıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun 11 ila 14 yaşları arasında ve ortaokul düzeyinde fagot eğitimine başladığı ve fagot eğitimine başlangıç düzeyinin ortaokul seviyesinde olmasının yeğlenen bir durum olduğu söylenebilir.

3.1.4. Uzman Eğitimcilerin Şu Anki Yaşlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 5

Uzman Eğitimcilerin Şu Anki Yaşlarına İlişkin Dağılım

Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)
28	1	8,3
30	1	8,3
31	1	8,3
34	2	16,8
35	2	16,8
37	1	8,3
41	1	8,3
45	1	8,3
48	1	8,3
52	1	8,3
Toplam	12	100,0

Tablo 5' de görüldüğü gibi uzman eğitimcilerin 2' sinin %16,8 oranla 34 yaşında, 2' sinin %16,8 oranla 35 yaşında ve diğer eğitimcilerin ise 1' er kişi ve %8,3 oran olmak üzere sırasıyla 28, 30, 31, 37, 41, 45, 48 ve 52 yaşlarında olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin şu andaki yaşlarının 28 ile 52 yaşları arasında dağılım gsterdiği 34-35 yaşlarında olan eğitimcilerin diğer yaş gruplarına gbre yoğun olduğu sbylenebilir.

3.1.5. Uzman Eğitimcilerin Gbrev Sbrelerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 6

Uzman Eğitimcilerin Gbrev Sbrelerine İlişkin Dağılım

Gbrev Sbre	Frekans (f)	Yzde (%)
0-10	9	75,0
11-19	2	16,7
20 +	1	8,3
Toplam	12	100,0

Tablo 6' da gbrldüğu gibi uzman eğitimcilerin 9' u %75,0 oranla 0-10 yıl, 2' si %16,7 oranla 11-19 yıl ve 1' i %8,3 oranla 20 yıl ve üzeri fagot eğitimcisi olarak gbrev yapmaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin fagot eğitimcisi olarak gbrev sbrelerinin 0-10 yıl arasında daha yoğun bir dağılım gsterdiği ve eğitimcilerin bbyk çoğunluğunun genç nesil eğitimcilerden oluştuğu sbylenebilir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

3.2.1. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Tercih Edilen Fagot Markalarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 7

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Tercih Edilen Fagot Markaları Dağılımı

Marka	Frekans (f)	Yzde (%)
Yamaha	1	8,3
Fox	7	58,4
Oscar Adler	3	25,0
Heckel, Walter, Amati	1	8,3
Toplam	12	100,0

Tablo 7' de gbrldüğu gibi uzman eğitimcilerin 7' sinin %58,4 oranla Fox, 3' ünün %25,0 oranla Oscar Adler, 1' inin %8,3 oranla Yamaha ve 1' inin %8,3 oranla Heckel, Walter ve Amati olmak üzere başlangıç düzeyinde tercih ettikleri fagot çalgı markaları gbrlmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin büyük bir kısmının fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde Fox markasını daha çok tercih ettikleri, Oscar Adler markasının da başlangıç düzeyinde kullanılabileceği, ayrıca Heckel, Walter ve Amati seçeneklerinin de az da olsa tercih edildiği söylenebilir.

3.2.2.Fagot Eğitime Başlanması Gereken Yaş Aralığına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 8

Fagot Eğitime Başlanması Gereken Yaş Aralığı Dağılımı

Yaş Aralığı	Frekans (f)	Yüzde (%)
10-12	8	66,7
13-15	4	33,3
Toplam	12	100,0

Tablo 8’ de görüldüğü gibi uzman eğitimcilerin 8’ inin %66,7 oranla 10-12 yaş aralığını ve 4’ ünün ise %33,3 oranla 13-15 yaş aralığını fagot eğitime başlanması gereken yaş aralığı olarak belirttiği görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda Tablo 4’ deki verilerle de mukayese edildiğinde araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin kendilerinin de paralel şekilde belirtilen yaş aralıklarında fagot eğitime başladıkları ve fagot eğitime başlangıç düzeyinin uzman eğitimciler tarafından ortaokul düzeyi olmasının uygun bulunduğu söylenebilir.

3.2.3.Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Fiziksel Özelliklerin Önem Sırasına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 9

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Fiziksel Özelliklerin Önem Sırası Dağılımı

Fiziksel Özellikler	Önem Derecesi										Toplam	
	1.Derece		2.Derece		3.Derece		4.Derece		5.Derece			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Dudak yapısı	4	33,3	7	58,3	1	8,4	-	-	-	-	12	100
Parmak Yapısı	-	-	2	16,7	9	75,0	-	-	1	8,3	12	100
Boy Uzunluğu	1	8,4	-	-	-	-	4	33,3	7	58,3	12	100
Diş yapısı	7	58,4	3	25,0	1	8,3	1	8,3	-	-	12	100
Kol Uzunluğu	-	-	-	-	1	8,4	7	58,3	4	33,3	12	100

Tablo 9’ daki verilerin genel dağılımına bakıldığında fiziksel özellikler açısından uzman eğitimcilerin büyük çoğunluğunun diş yapısını 1. Derecede önemli buldukları, 2. Derecede önemli bulunan özelliğin dudak yapısı olduğu, 3. Derecede önemli olan

fiziksel özelliğin parmak yapısı olduğu, 4. Derecede önemli özelliğin kol uzunluğu olduğu ve 5. Derecede önemli özelliğin ise boy uzunluğu olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, fagot eğitimine başlayacak olan bir bireyde dikkat edilmesi gereken fiziksel özellikler sıralamasının dış yapısındaki düzgünlük, dudak yapısındaki düzgünlük, parmak yapısındaki düzgünlük, kol yapısı ve boy uzunluğu şeklinde olması gerektiği ve özellikle dudak ve dış yapısının diğer özelliklere göre daha önemli bulunduğu söylenebilir.

3.2.4.Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 10

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotları Dağılımı

Metotlar	Dağılım		Toplam	
	f	%	f	%
Weissenborn	12	100	12	100
Krakamp (Diğer)	3	25,0	12	100
Giampieri (Diğer)	3	25,0		
Schule (Diğer)	3	25,0		
Dahl (Diğer)	1	8,3		
Bourdeau (Diğer)	1	8,3		
Seltmann- Vangerböfer (Diğer)	1	8,3		

Tablo 10' a bakıldığında uzman eğitimcilerin tamamının 12 kişi ve %100 oranla başlangıç fagot eğitiminde öncelikli olarak kullanılması gereken fagot metodunun Weissenborn olduğunu belirttikleri, diğer seçeneği başlığı altında 3' er kişi ve %25' er oranla Krakamp, Giampieri ve Schule metotlarının kullanıldığı ve 1' er kişi ve %8,3' er oranla Dahl, Bourdeau ve Seltmann-Vangerböfer metotlarının da işlendiği görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda tüm uzman eğitimcilerin başlangıç fagot eğitiminde öncelikli olarak Weissenborn fagot metodunu kullandıkları, diğer metotların ise bu metodu destekleyici nitelikte yan metotlar olarak kullanıldığı söylenebilir.

Bu bulguya bağlı olarak başlangıç fagot eğitiminde Weissenborn fagot metodunun öncelikli metot olarak kullanılması gerektiği, bu metoda ek olarak Krakamp, Giampieri ve Schule metotlarının da öncelikli yardımcı metotlar olarak kullanılmasının uygun olacağı söylenebilir.

3.2.5.Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotlarının Tercih Nedenlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 11

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılması Gereken Öncelikli Fagot Metotlarının Tercih Nedenlerine İlişkin Dağılım

Önem Derecesi	Tercih Nedenleri						
	Başlangıç seviyesine uygun ve sistemli ilerlemesi	Kullandığım en iyi metot olması	Parmak egzersizleri ve alıştırmalarının çok iyi seviyede olması	Gerekli tüm konuları içeriyor olması	Öğrenciliğime bu metot ile başlamış olmam	Her öğrenci için uygulanabilirliği olması	
1.Derece	f	6	-	-	2	2	1
	%	50,0	-	-	16,7	16,7	8,3
2.Derece	f	4	1	2	3	1	-
	%	33,4	8,4	16,7	25,0	8,3	-
3.Derece	f	1	-	4	2	1	3
	%	8,3	-	33,3	16,7	8,3	25,0
4.Derece	f	1	3	-	1	1	2
	%	8,3	25,0	-	8,3	8,3	16,7
5.Derece	f	-	-	2	3	2	-
	%	-	-	16,7	25,0	16,7	-
6.Derece	f	-	4	1	-	1	1
	%	-	33,3	8,3	-	8,3	8,3
Dereceleme Yapılmayan	f	-	4	3	1	4	5
	%	-	33,3	25,0	8,3	33,4	41,7
Toplam	f	12	12	12	12	12	12
	%	100	100	100	100	100	100

Tablo 11’deki verilerin genel dağılımına bakıldığında başlangıç fagot eğitimi metotlarının tercih edilme nedenleri açısından uzman eğitimcilerin büyük çoğunluğunun özellikle Weissenborn fagot metodunu kullandıkları düşünüldüğünde, bu metodun başlangıç seviyesine uygun ve sistemli ilerlemesi özelliğini 1. Derecede önemli buldukları, 2. Derecede önemli bulunan özelliğin gerekli tüm konuları içermesi olduğu, 3. Derecede önemli olan özelliğin parmak egzersizleri ve alıştırmaların seviyesinin çok iyi olduğu ve 4. Derecede önemli özelliğin kullanılan en iyi metot olması olarak değerlendirildiği görülmektedir. 5. ve 6. Derecelere bakıldığında ise uzman eğitimcilerin büyük çoğunluğunun “öğrenciliğime bu metot ile başlamış olmam” ve “her öğrenci için uygulanabilir olması” maddeleri için dereceleme yapmadığı, bu maddelerin önem sıralamasında kayda değer bir yere sahip olmadıkları ve dereceleme dışı tutulabileceği görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde uzman eğitimcilerin Weissenborn fagot metodunu tercih etme sebeplerinin sırasıyla başlangıç seviyesine uygun ve sistemli ilerlemesi, gerekli tüm konuları içermesi, parmak egzersizleri ve alıştırmaalarının seviyesinin çok iyi olması ve kullanılan en iyi metod olması özelliklerinden kaynaklandığı söylenebilir.

3.2.6.Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılan Metotların Yeterliliğine İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 12

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Kullanılan Metotların Yeterliliğine İlişkin Dağılım

Metotların Yeterliliği	Frekans (f)	Yüzde (%)
Yeterli	7	58,3
Desteklenmeli	4	33,3
Yeni Bir Metot Oluşturulmalı	1	8,3
Toplam	12	100,0

Tablo 12’ de görüldüğü gibi uzman eğitimcilerin fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde kullanılan metotların yeterliliğine ilişkin görüşleri 7’ si %58,3 oranla Yeterli, 4’ ü %33,3 oranla desteklenmeli ve 1’ i ise %8,3 oranla yeni bir metot oluşturulmalı şeklindedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, araştırmaya katılan uzman eğitimcilerin büyük bir kısmının, başlangıç fagot eğitimi için kullanılan fagot metod veya metotlarını yeterli olarak gördükleri, bir kısmının yeterli olan bu fagot metod veya metotlarının diğer fagot metotlarıyla desteklenmesi gerektiğini belirttikleri, tüm bunlarla birlikte bir eğiticinin ise yeni bir metot oluşturulmalı düşüncesini ortaya koyduğu görülmektedir.

3.2.7. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 13

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Dağılım

Önem Derecesi	Kazandırılması Gereken Hedef Davranışlar																	
	Tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme	Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme	Kamışı doğru üfletilme	Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme	Parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme	Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme	Öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme	Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme	Diyezli ve bemollü notaları çalabilme	Dizi ve aralık ezitilerini çalabilme	Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme	Uzun ve legato sesleri üfletilme	Bemollü ve diyezli dizileri arpeji çalabilme	Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme	Düzyine uygun müzikal parçaları doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edilebilme	Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme	Eşlikli eser ve diyetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme	Staccato, dil çalışmalarını uygulayabilme
1.	f 6	2	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% 50,0	16,7	8,3	8,3	-	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	f -	4	2	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
	% -	33,3	16,8	16,7	-	16,7	8,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,3	-
3.	f -	3	4	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% -	25,0	33,3	25,0	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	f -	1	1	5	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% -	8,3	8,3	41,7	-	33,3	8,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	f -	2	3	1	4	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	% -	16,7	25,0	8,3	33,3	8,3	-	-	-	-	-	8,3	-	-	-	-	-	-
6.	f 2	-	1	-	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% 16,7	-	8,3	-	25,0	25,0	8,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7
7.	f -	-	-	-	2	-	6	1	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-
	% -	-	-	-	16,7	-	50,2	8,3	-	-	-	8,3	-	-	-	-	16,7	-
8.	f -	-	-	-	1	-	5	1	-	-	-	3	-	-	-	-	1	-
	% -	-	-	-	8,3	-	41,7	8,3	-	-	-	25,0	-	-	-	-	8,3	-
9.	f -	-	-	-	-	-	1	4	-	1	3	-	-	-	-	-	-	2
	% -	-	-	-	-	-	8,3	33,4	-	8,3	25,0	-	-	-	-	-	-	16,7
10.	f 1	-	-	-	-	-	1	1	5	-	1	1	-	-	-	-	2	-
	% 8,3	-	-	-	-	-	8,3	8,3	41,7	-	8,3	8,3	-	-	-	-	16,7	-
11.	f -	-	-	-	-	-	1	4	-	3	1	-	2	-	-	-	-	1
	% -	-	-	-	-	-	8,3	33,4	-	25,0	8,3	-	16,7	-	-	-	-	8,3
12.	f 1	-	-	-	-	-	1	1	2	4	2	1	-	-	-	-	-	-
	% 8,3	-	-	-	-	-	8,3	8,3	16,7	33,3	16,8	8,3	-	-	-	-	-	-
13.	f -	-	-	-	-	-	1	2	1	1	2	-	4	1	-	-	-	-
	% -	-	-	-	-	-	8,3	16,8	8,3	8,3	16,8	-	33,3	8,3	-	-	-	-
14.	f -	-	-	-	-	-	-	-	4	1	2	5	-	-	-	-	-	-
	% -	-	-	-	-	-	-	-	33,3	8,3	-	16,7	41,7	-	-	-	-	-
15.	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	4	1	-	-	2
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	8,3	-	16,7	8,3	33,3	8,3	-	-	16,7
16.	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	2	2	-	-	2
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7	25,0	16,7	16,7	-	-	16,7
17.	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	6	1
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33,3	-	-	50,0	8,3
18.	f 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	3
	% 16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,3	-	-	41,7	25,0
Boş	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
Toplam	f 12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	% 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tablo 13' deki verilerin genel dağılımına bakıldığında, başlangıç fagot eğitimine başlayacak olan öğrenciye kazandırılacak hedef davranışların sıralaması açısından uzman eğitimcilerden,

- “Fagotun Tarihçesini, Çeşitlerini ve Özelliklerini Söyleyebilme” hedef davranışını 6 kişinin %50 oranla 1. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 6. derecede, 1 kişinin 8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin 8,3 oranla 12. Derecede ve 2 kişinin %16,7 oranla 18. derecede önemli buldukları;

- “**Doğru Bir Duruş ve Tutuş Uygulayabilme**” hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 1. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 2. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 3. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 4. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 5. derecede önemli buldukları;
- “**Fagot Kamışını Doğru Üfleyebilme**” hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 1.derecede, 2 kişinin %16,8 oranla 2.derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 3. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 4. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 5.derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 6. derecede önemli buldukları;
- “**Doğru Dudak Pozisyonunu Uygulayabilme**” hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 1. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 2. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 3. derecede, 5 kişinin %41,7 oranla 4. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede önemli buldukları;
- “**Fagotta Parmakların Perdeler Üzerindeki Yerlerini Öğrenebilme**” hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 3. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 5. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 6. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 7. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 8. derecede önemli buldukları;
- “**Doğru Bir Şekilde Nefes Alıp Verebilme**” hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 1. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 2. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 4. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 6. derecede önemli buldukları;
- “**Fagotun Öğrenci Seviyesinde Bakım Kurallarını Öğrenebilme**” hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 2. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 4.derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 6. derecede, 6 kişinin %50,2 oranla 7. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede önemli buldukları;
- “**Birinci, İkinci Ve Üçüncü Oktav Seslerini Öğrenebilme**” hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 7. derecede, 5 kişinin %41,7 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 12. derecede, 2 kişinin %16,8 oranla 13. derecede önemli buldukları;
- “**Fagotta Diyezli ve Bemollü Notaları Çalabilme**” hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 8. derecede, 4 kişinin %33,4 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3

oranla 10. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 12. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede önemli buldukları;

- **“Dizi ve Aralık Etütlerini Çalabilme”** hedef davranışını 5 kişinin %41,7 oranla 10. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 12. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 14. derecede önemli buldukları;
- **“Bemollü ve Diyezli Dizileri Çalabilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 11. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 12. derecede, 2 kişinin %16,8 oranla 13. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 14. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 15. derecede önemli buldukları;
- **“Uzun ve Legato Sesleri Üfleyebilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 7. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 8. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 2 kişinin %16,8 oranla 12. derecede önemli buldukları;
- **“Bemollü ve Diyezli Dizileri Arpejli Çalabilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 12. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 13. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 14. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 15. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 16. derecede önemli buldukları;
- **“Fagotta Artikülasyon Çalışmalarını Uygulayabilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede, 5 kişinin %41,7 oranla 14. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 15. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 16. derecede önemli buldukları;
- **“Düzeyine Uygun Müzikal Parçaları Doğru, Temiz ve Anlamına Uygun Olarak İcra Edebilme”** hedef davranışını 4 kişinin %33,3 oranla 15. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 16. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 17. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 18. derecede önemli buldukları ve 1 kişinin ise %8,3 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Dördüncü Çizgi Fa Anahtarını Okuyabilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 2. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 6. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 7. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 8. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 15. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 16. derecede önemli buldukları ve 1 kişinin ise %8,3 oranla derecelendirme yapmadığı;

- “Eşlikli Eser ve Düetlerle Birlikte Çalmayı Uygulayabilme” hedef davranışını 6 kişinin %50,0 oranla 17. derecede, 5 kişinin %41,7 oranla 18. derece önemli buldukları ve 1 kişinin ise %8,3 oranla derecelendirme yapmadığı;
- “Stacatto Dil Çalışmalarını Uygulayabilme” hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 15. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 16. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 17. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 18. derecede önemli buldukları ve 1 kişinin ise %8,3 oranla derecelendirme yapmadığı görülmektedir.

Tablo 14

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Kazandırılacak Hedef Davranışlar Sıralaması

Kazandırılacak Hedef Davranışlar Sıralaması	Dereceleme Sıralamasında En Yüksek Dağılımlar		Derecelemeye Katılan Toplam Uzman Eğitimi Dağılımı	
	f	%	f	%
1. Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme	6	50,0	12	100
2. Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme	4	33,3	12	100
3. Fagot kamışını doğru üfleyebilme	4	33,3	12	100
4. Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme	5	41,7	12	100
5. Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme	4	33,3	12	100
6. Doğru bir şekilde nefes alıp verebilme	3	25,0	12	100
7. Fagotun öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme	6	50,0	12	100
8. Birinci-ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme	5	41,7	12	100
9. Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme	4	33,3	12	100
10. Dizi ve aralık etütlerini çalabilme	5	41,7	12	100
11. Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme	3	25,0	12	100
12. Uzun ve legato sesleri üfleyebilme	2	16,7	12	100
13. Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme	4	33,3	12	100
14. Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme	5	41,7	12	100
15. Müzikal parçaları doğru, temiz ve anlamına uygun icra edebilme	4	33,3	12	100
16. Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme	2	16,7	12	100
17. Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme	6	50,0	12	100
18. Stacatto dil çalışmalarını uygulayabilme	3	25,0	12	100

Tablo 14’ deki bilgiler doğrultusunda, fagot eğitimine başlayacak olan bir bireye kazandırılacak olan hedef davranışlar sıralamasının sırasıyla, Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme, Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme, Fagot kamışını doğru üfleyebilme, Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme, Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme, Doğru bir şekilde nefes alıp verebilme, Fagotun öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme, Birinci-ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme, Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme, Dizi ve aralık etütlerini çalabilme, Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme, Uzun ve legato sesleri üfleyebilme, Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme, Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme, Düzeyine uygun müzikal parçaları doğru, temiz ve

anlamına uygun olarak icra edebilme, Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme, Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme ve Stacatto dil çalışmalarını uygulayabilme şeklinde olması gerektiği söylenebilir.

3.2.8. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Birinci ve İkinci Yarıyıldan Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 15

Öğrenciye Birinci ve İkinci Yarıyıldan Kazandırılması Gereken Hedef Davranışların Sıralamasına İlişkin Dağılım

Önem Derecesi	Kazandırılması Gereken Hedef Davranışlar																	
	Tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme	Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme	Kamışı doğru üflebilme	Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme	Parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme	Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme	Öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme	Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme	Diyezli ve bemollü notaları çalabilme	Dizi ve aralık ettüferini çalabilme	Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme	Uzun ve legato sesleri üflebilme	Bemollü ve diyezli dizileri arpeji çalabilme	Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme	Düzeine uygun müzikal parçaları doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme	Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme	Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme	Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme
1.	f 5	2	2	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% 41,8	16,7	16,7	8,4	-	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	f -	3	3	3	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% -	25,0	25,0	25,0	-	16,7	8,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	f -	3	4	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% -	25,0	33,3	33,3	-	8,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	f -	2	2	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	% -	16,7	16,7	33,3	16,7	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	f -	1	-	-	8	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
	% -	8,3	-	-	66,6	8,3	8,3	-	-	-	8,3	-	-	-	-	-	-	-
6.	f 2	-	1	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
	% 16,7	-	8,3	-	33,3	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7	-	-
7.	f -	-	-	-	2	-	5	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
	% -	-	-	-	16,7	-	41,8	16,7	-	-	-	8,3	-	-	-	8,3	-	-
8.	f -	-	-	-	-	-	1	2	2	-	-	4	-	-	-	-	2	-
	% -	-	-	-	-	-	8,3	16,7	16,7	-	-	33,3	-	-	-	-	16,7	-
9.	f 1	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	1	-	2
	% 8,3	-	-	-	-	-	8,3	8,3	8,3	-	8,3	-	-	-	-	8,3	-	16,7
10.	f 1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	1	1	-	-	-	2	-
	% 8,3	-	-	-	-	-	-	-	8,3	16,7	8,3	8,3	8,3	-	-	-	16,7	-
11.	f -	-	-	-	-	-	1	2	1	-	1	-	2	-	-	-	-	1
	% -	-	-	-	-	-	8,3	16,7	8,3	-	8,3	-	16,7	-	-	-	-	8,3
12.	f -	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-
	% -	-	-	-	-	-	-	8,3	16,7	8,3	-	-	8,3	-	-	-	-	-
13.	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,3	8,3	-	-	8,3
14.	f 1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	% 8,3	-	-	-	-	-	-	8,3	-	-	8,3	-	-	-	-	-	-	-
15.	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7	8,3	-	-	-	-
16.	f -	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	% -	-	-	-	-	-	8,3	-	-	-	-	-	-	-	8,3	-	-	8,3
17.	f -	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-
	% -	-	-	-	-	-	-	-	-	8,3	-	-	-	-	8,3	-	8,3	-
18.	f 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
	% 8,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,7	-
Boş	f 1	1	-	-	-	-	4	4	7	9	3	9	7	9	3	9	7	7
	% 8,3	8,3	-	-	-	-	33,4	33,4	58,4	75,1	25,2	75,0	58,4	75,1	25,0	75,0	58,4	58,4
Toplam	f 12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	% 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tablo 15' deki verilerin genel dağılımına bakıldığında, başlangıç fagot eğitimine başlayacak olan öğrenciye birinci ve ikinci yarıyıldan kazandırılması gereken hedef davranışların sıralaması açısından uzman eğitimcilerden,

- **“Fagotun Tarihçesini, Çeşitlerini ve Özelliklerini Söyleyebilme”** hedef davranışını 5 kişinin %41,8 oranla 1. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 6. derecede, 1 kişinin 8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin 8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 14. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 18. derecede önemli buldukları ve 1 kişinin ise %8,3 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Doğru Bir Duruş ve Tutuş Uygulayabilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 1. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 2. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 3. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 4. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede önemli buldukları ve 1 kişinin ise %8,3 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Fagot Kamışını Doğru Üfleyebilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 1.derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 2.derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 3. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 4. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 5.derecede önemli buldukları;
- **“Doğru Dudak Pozisyonunu Uygulayabilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,4 oranla 1. derecede, 3 kişinin %25,0 oranla 2. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 3. Derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 4. derecede önemli buldukları;
- **“Fagotta Parmakların Perdeler Üzerindeki Yerlerini Öğrenebilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 4. derecede, 8 kişinin %66,6 oranla 5. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 7. derecede önemli buldukları;
- **“Doğru Bir Şekilde Nefes Alıp, Verebilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 1. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 2. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 3. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 4. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 6. derecede önemli buldukları;
- **“Fagotun Öğrenci Seviyesinde Bakım Kurallarını Öğrenebilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 2. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 6. derecede, 5 kişinin %41,8 oranla 7. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 16. derecede önemli buldukları;
- **“Birinci, İkinci ve Üçüncü Oktav Sesleri Öğrenebilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 7. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3

oranla 12. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 14. derecede önemli buldukları ve 4 kişinin ise %33,3 oranla derecelendirme yapmadığı;

- **“Fagotta Diyezli ve Bemollü Notaları Çalabilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 11. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 12. derecede önemli buldukları ve 4 kişinin ise %33,4 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Dizi ve Aralık Etütlerini Çalabilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 12. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 17. derecede önemli buldukları ve 7 kişinin ise %58,4 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Bemollü ve Diyezli Dizileri Çalabilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 14. derecede önemli buldukları ve 9 kişinin ise %75,1 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Fagotta Uzun ve Legato Sesleri Üfleyebilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 5. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 7. derecede, 4 kişinin %33,3 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 2 kişinin %16,8 oranla 12. derecede önemli buldukları ve 3 kişinin ise %25,2 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Bemollü ve Diyezli Dizileri Arpejli Çalabilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 10. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 15. derece önemli buldukları ve 9 kişinin ise %75,0 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Fagotta Artikülasyon Çalışmalarını Uygulayabilme”** hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 12. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 15. derecede önemli buldukları ve 7 kişinin ise %58,4 oranla derecelendirme yapmadığı;
- **“Düzeyine Uygun Müzikal Parçaları Doğru, Temiz ve Anlamına Uygun Olarak İcra Edebilme”** hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 16. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 17. derecede önemli buldukları ve 9 kişinin ise %75,1 oranla derecelendirme yapmadığı;

- “**Dördüncü Çizgi Fa Anahtarını Okuyabilme**” hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 6. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 7. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 8. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 9. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 10. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede önemli buldukları ve 3 kişinin ise %25,0 oranla derecelendirme yapmadığı;
- “**Eşlikli Eser ve Düetlerle Birlikte Çalmayı Uygulayabilme**” hedef davranışını 1 kişinin %8,3 oranla 17. derecede, 2 kişinin %16,7 oranla 18. derecede önemli buldukları ve 9 kişinin ise %75,0 oranla derecelendirme yapmadığı;
- “**Stacatto Dil Çalışmalarını Uygulayabilme**” hedef davranışını 2 kişinin %16,7 oranla 9. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 11. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 13. derecede, 1 kişinin %8,3 oranla 16. derecede önemli buldukları ve 7 kişinin ise %58,4 oranla derecelendirme yapmadığı görülmektedir.

Tablo 16

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Birinci ve İkinci Yarıyılıda Kazandırılacak Hedef Davranışlar Sıralaması

Yarıyıl	Kazandırılacak Hedef Davranışlar Sıralaması	Dereceleme Sıralamasında En Yüksek Dağılımlar		Derecelenmeye Katılan Toplam Uzman Eğitimci Dağılımı	
		f	%	f	%
1. Yarıyıl	1. Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme	5	41,8	12	100
	2. Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme	3	25,0	12	100
	3. Fagot kamışını doğru üfleyebilme	4	33,3	12	100
	4. Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme	4	33,3	12	100
	5. Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme	8	66,6	12	100
	6. Doğru bir şekilde nefes alıp verebilme	4	33,3	12	100
	7. Fagotun öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme	5	41,8	12	100
	8. Uzun ve legato sesleri üfleyebilme	4	33,3	12	100
	9. Stacatto dil çalışmalarını uygulayabilme	2	16,7	12	100
2. Yarıyıl	10. Dizi ve aralık etütlerini çalabilme	2	16,7	12	100
	11. Artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme	2	16,7	12	100
	12. Diyezli ve bemollü notaları çalabilme	2	16,7	12	100
	13. Diyezli ve Bemollü dizileri çalabilme	1	8,3	12	100
	14. Birinci-ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme	1	8,3	12	100
	15. Diyezli ve Bemollü dizileri arpejli çalabilme	2	16,7	12	100
	16. Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme	1	8,3	12	100
	17. Müzikal parçaları doğru, temiz ve anlamına uygun icra edebilme	1	8,3	12	100
	18. Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme	2	16,7	12	100

Tablo 16’ daki veriler doğrultusunda fagot eğitimine başlayacak olan bir bireye kazandırılacak hedef davranışlar sıralamasında yüksek derecede dağılıma sahip 9 maddenin sırasıyla Fagotun tarihçesini çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme, Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme, Fagot kamışını doğru üfleyebilme, Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme, Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme, Doğru bir şekilde nefes alıp verebilme, Fagotun öğrenci seviyesinde

bakım kurallarını öğrenebilme, Uzun ve legato sesleri üfleyebilme ve Staccato dil çalışmalarını uygulayabilme davranışlarının birinci yarıyıld; geriye kalan önem derecesi düşük maddelerin sırasıyla Dizi ve aralık etütlerini çalabilme, Artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme, Diyezli ve Bemollü notaları çalabilme, Diyezli ve Bemollü dizileri çalabilme, Birinci-ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme, Diyezli ve Bemollü dizileri arpejli çalabilme, Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme, Düzeyine uygun müzikal parçaları doğru temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme ve Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme davranışlarının ise ikinci yarıyıld kazandırılması gerektiği söylenebilir.

3.2.9.Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Öğretilecek Temel Tekniklerin Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 17

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Öğrenciye Öğretilecek Temel Tekniklerin Sıralamasına İlişkin Dağılım

Teknikler	Önem Sırası								Toplam	
	1.Sıra		2.Sıra		3.Sıra		4.Sıra		f	%
	f	%	f	%	f	%	f	%		
Dil Tekniği	-	-	1	8,3	6	50,0	5	41,7	12	100
Dudak Tekniği	4	33,3	8	66,7	-	-	-	-	12	100
Parmak Tekniği	-	-	-	-	5	41,7	7	58,3	12	100
Üfleme Tekniği	8	66,7	3	25,0	1	8,3	-	-	12	100

Tablo 17’ deki verilerin genel dağılımına bakıldığında başlangıç fagot eğitimine başlayacak olan öğrenciye temel tekniklerin uygulanma sırası açısından uzman eğitimcilerin büyük çoğunluğunun üfleme tekniğini 1. derecede önemli buldukları, 2. derecede önemli bulunan tekniğin dudak tekniği olduğu, 3. derecede önemli olan tekniğin dil tekniği ve 4. derecede önemli tekniğin parmak tekniği olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, fagot eğitimine başlayacak olan bir bireye temel tekniklerin uygulanma sıralamasının üfleme tekniği, dudak tekniği, dil tekniği ve parmak tekniği şeklinde olması gerektiği söylenebilir.

3.2.10. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Eser İcrası Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Konuların Sıralamasına İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 18

Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Eser İcrası Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Konuların Sıralamasına İlişkin Dağılım

Konu	Önem Sırası										Toplam	
	1.Sıra		2.Sıra		3.Sıra		4.Sıra		5.Sıra		f	%
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Müzikalite	2	16,8	1	8,3	4	33,3	1	8,3	4	33,3	12	100
Acilite (Serilik)	-	-	-	-	1	8,3	7	58,4	4	33,3	12	100
Entonasyon	10	83,3	2	16,7	-	-	-	-	-	-	12	100
Uyum	-	-	2	16,7	6	50,0	2	16,7	2	16,7	12	100
Teknik	-	-	7	58,3	1	8,3	2	16,7	2	16,7	12	100

Tablo 18' deki verilerin genel dağılımına bakıldığında fagot icracısının eserin icrası sırasında dikkat etmesi gereken konuların sırası açısından uzman eğitimcilerin büyük çoğunluğunun entonasyon konusunu 1. derecede önemli buldukları, 2. derecede önemli bulunan konunun teknik olduğu, 3. derecede önemli olan konunun uyum, 4. derecede önemli konunun acilite (serilik) ve 5. derecede önemli olan konunun ise müzikalite olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda, fagot icracısının bir eseri icrası sırasında dikkat etmesi gereken konular sıralamasının entonasyon, teknik, uyum, acilite (serilik) ve müzikalite şeklinde olması gerektiği söylenebilir.

3.2.11. Fagot Eğitiminin Başlangıç Düzeyinde Hedef Davranışlar Kazandırılırken Uygulanacak Ders İşleme Yöntemlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Açık uçlu soru olarak sorulan bu sorunun verileri tüm uzman fagot eğitimcilerinden alınan bilgiler doğrultusunda birleştirilerek uygulanan ders işleme yöntemleri maddeler halinde verilmiştir.

- Derse başlangıç esnasında öğrencinin rahatlaması ve ders stresinin azaltılabilmesi için genel konularda sohbet edilerek öğrencinin psikolojik olarak derse hazırlanması ve genel ahlak kurallarından bahsedilip asıl önemli olanın iyi bir icracı değil her yönü ile iyi bir müzik adamı olunmasının belirtilmesi,
- Başlangıç aşamasındaki fagot öğrencilerine iyi bir fagot icracısı olmanın öneminin anlatılması ve yapılan dersin amacı hakkında bilgi verilmesi,
- Öğrenciye ilk olarak enstrüman sevgisinin ve yapacağı işin zor ve bir o kadar da güzel olduğunun belirtilmesi,

- Öğrencinin yaş seviyesine inerek ve düzgün iletişim kurarak fagot enstrümanının öğrenciye sevdirmesi,
- Ders işleme yönteminin genellikle öğrenciye göre değişiklik göstermesi nedeniyle ilk önce öğrencilerin pozitif yönde motive edilmesi,
- Öğrenciye uygun bir çalışma ortamı hazırlanıp verimli çalışmayı azaltıcı etkenlerin ortadan kaldırılması,
- Planlı çalışmanın alışkanlık haline getirilmesi ve zamanı verimli kullanmanın önemini belirtilip öğrencinin ders içi ve dışı zamanlarda takip ve kontrolünün sağlanması,
- Enstrümanın eğiticinin yanında öğrenci tarafından takılıp sökülmesine dikkat edilmesi,
- Enstrümanı temizleme, kurma, toplama ve muhafaza etme konusunda öğrencinin sürekli olarak bilinçlendirilmesi,
- Başlangıç fagot eğitiminde haftada en az 2 ders saati boyunca ağız pozisyonu, fagotu tutuş, parmak pozisyonları, üfleme ve nefes tekniğinin öğrencinin başlangıç evresinde sürekli kontrol altında tutulması,
- Öğrencinin her gün düzenli olarak ayna karşısında durarak ağız pozisyonunu ve enstrüman tutuşunu kontrol ederek uzun ses üfleme alışkanlığının kazandırılması,
- Öğrenciye enstrümanı doğru üflemenin, doğru tutmanın, doğru nefes alıp vermenin eğitici tarafından çok iyi bir şekilde öğretilmesi, aksi takdirde yapılan yanlışların ileride düzeltilmesinin zor olacağı düşünülerek eğitici tarafından azami dikkat gösterilmesi,
- Doğru nefes alıp verme, kamışı düzgün bir pozisyonda üfleme, düzgün bir duruş pozisyonu geliştirme davranışlarını etkin şekilde gerçekleştiren disiplinli ve dikkatli fagot icracısı bireylerin eğitici tarafından yetiştirilmesi,
- Nefes tekniğinin doğru öğrenildiğine emin olunana kadar öğrencinin eğitmeni tarafından her ders düzenli olarak bu konuda çalıştırılması,
- Öğrenciye doğru dudak pozisyonu öğretildikten sonra notaların üflenmesine ilk önce legato (bağlı) olarak başlatılması daha sonra dilin kamışa nasıl vurulması gerektiğinin özellikle eğitici tarafından bizzat gösterilerek öğretilmesi ve kamışa dil vuruşlarında “Ta” olarak değil “Da” olarak yumuşak başlatılması daha sonra 1-2 ay sonrasında öğrenciye staccato (kesik çalış) çaldırmaya başlanması,

- Öğrencinin öğrendiği sesleri uzun uzun üfleyerek derse başlaması ve fagotta güzel ses çıkartılabilmesi için entonasyonun düzgün olmasının öğrenciye sürekli belirtilmesi,
- Öğrencinin fagotta öğrendiği sesleri daha güzel icra edebilmesi ve çalgısından çıkartmış olduğu sesin entonasyonun tam olabilmesi için eğitimcinin derslerde ayrıca piyano eşliği ile kontrolü sağlaması,
- Yapılan çalışmalarda tempo verilerek belli bir metronomda çalışmanın yapılması,
- Bütün sesler üflendikten sonra gam ve arpej çalışmalarına başlanıp ritmik ve güzel seslerle egzersizlerin yaptırılması, ayrıca gamların kaç diyezli veya kaç bemollü olduğu, doğal, armonik ve melodik minörde hangi seslerde değişimler olduğu ile ilgili tekrarlar yaptırılarak ezberlenmesinin sağlanması,
- Gam ve arpej çalışmaları yapıldıktan sonra varsa egzersiz ve etüt çalışmalarının yapılması ve bu çalışmalarda fagot enstrümanı ile öğrenciye eşlik edilmesi, gerekli yerlerin eğitimci tarafından icra edilerek gösterilmesi ve böylece bireyin derste ne yapması gerektiğini eğitimcisinden duyarak öğrenmesi,
- Ders sırasında sözel anlatımın dışında, öğrenciye rol model olması açısından çalışılan etüt ve egzersizlerin nasıl seslendirilmesi gerektiğinin mutlaka eğitimci tarafından icra edilerek gösterilmesi,
- Belirli aralıklarla dersi unutmayı önleyici çalışmaların yapılması ve özellikle öğrencilerin teknik olarak eksik yönlerinin tespit edilerek öğrenciye uygun özel egzersizlerin belirlenip ihtiyaç duydukları teknik çalışmaları destekleyecek kaynakların kullanılması,
- Her gün düzenli olarak egzersiz ve ödevlerin öğrenci tarafından çalışılması, dizilerin tekrar edilmesi, ayrıca öğrencinin eğitimci ile düetler seslendirerek birlikte çalma bilincini ve keyfini alması,
- Öğrencinin hem değişik fagot icracılarından çalacakları etüt egzersiz ve eserleri dinlemelerinin hem de kendi seslendirdikleri etüt, egzersiz ve eseri kayıt cihazıyla kaydederek kendi icralarının dinlenmesinin sağlanması,
- Melodik etütlerin icrası sırasında bazı bölümlerde ünison (sesdeş) bazı yerlerde kontrpuan (çoksesli) icra edilerek entonasyonun ve ses kalitesinin nasıl olması gerektiğinin öğrenciye belirtilip nüans ve teknik terimlere uyulması,

- Öğrencilere belirli zamanlarda küçük konserler verdirilerek heyecan ve motivasyonlarını kontrol altında tutmalarının sağlanması,
- Enstrümanın ses sınırlarının öğrenci tarafından tamamen tanınması ve öğrencinin teknik olanaklarının geliştirilmesi ile müzikal beceri ve yeteneklerinin parça çalışmalarına aktarılmasının sağlanması,
- Enstrümanın icrası sırasında çeşitli örnekler verilerek öğrencinin fagot icrası hakkında düşünmeye sevk edilmesi,
- Ders içerisinde öğrenciler arasında kurallarına uygun olarak öğretici rekabetin sağlanması şeklinde olması gerektiği söylenebilir.

3.2.12. Fagot Eğitiminin Eğitim Sürecinde Başlangıç Düzeyinde Uzman Eğitimcilerin Önerilerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Açık uçlu soru olarak sorulan bu sorunun verileri tüm uzman fagot eğitimcilerinden alınan bilgiler doğrultusunda aşağıdaki şekilde birleştirilerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

- Enstrüman eğitiminin bireysel bir eğitim olması, öğrencinin çalgı üzerindeki temel belirleyicisinin bireysel yeteneği olması ve öğrencideki gelişim aşamalarının bireysel algılamaya göre değişkenlik göstermesinden dolayı öğrenci seviyesine göre ders işleyişinin belirlenmesinin daha doğru olacağı,
- Öğrencinin derse girmeden önce konsantre olabilmesi için derse hazırlıklı gelmesinin ve ders öncesi kondisyonunun tam olmasının sağlanmasının gerekli olduğu,
- Dudak pozisyonu, doğru tutuş ve doğru nefes almanın sürekli olarak dikkatle takip edilmesi gerektiği ve öğretilen konuların zaman içerisinde önem kazanmasından dolayı başlangıç eğitimi süresince bu davranışların sürekliliğinin sağlanması ve bu durumun geliştirilerek korunması gerektiği,
- Başlangıç eğitimi sırasında diyafram egzersizlerine daha fazla önem verilmesi gerektiği,
- Öğrencinin ileride çeşitli eserleri icra edeceği düşünülerek, eser analiz alışkanlığının kazandırılması için, eserin bestelendiği dönemin kurallarına uygun olarak bestecisinin müzikal anlayışının, net bir ses ve entonasyon ile yorumlama alışkanlığının, başlangıç fagot eğitiminin ikinci yarısından itibaren verilmesi

ve ayrıca eserlerin müzikal ve teknik açıdan cümle cümle çalıştırılmasının uygun olacağı,

- Profesyonel bir seviyede eserlerin seslendirilebilmesi için, öğrencinin nasıl düşünmesi gerektiğinin anlatılması, seslendirdiği esere örnekler verilerek öğrencinin hayal gücünün artırılması ve müzikal-teknik açıdan temiz seslerle cümleleyerek eseri seslendirmesinin öğretilmesi gerektiği önerilerinde bulunulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. SONUÇLAR

Bu bölümde araştırma bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak varılan sonuçlar ve bunlara bağlı olarak oluşturulan-geliştirilen öneriler yer almaktadır. Sonuçlar alt problemlerin sırasına göre verilmiştir.

4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgulara göre;

1. Türkiye genelinde geri dönüş alınabilen 12 uzman fagot eğitimcısından 3'ünün görev yerlerinin Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı olduğu, diğer eğitimcilerin ise eşit oranla sırasıyla Bilkent Üniversitesi Müzik Fakültesi, Bando Okullar Komutanlığı MYO ve Bando Okulları Lisesi (günümüzde Milli Savunma Üniversitesi Bando Astsubay MYO), Bursa Devlet Konservatuvarı, Çukurova Üniversitesi Konservatuvarı, Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Konservatuvarı, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda görev yaptıkları ve Türkiye'deki müzik eğitimi kurumlarının geneline bakıldığında çalgı eğitimcisi açısından eğitimi verilen diğer enstrümanlara nazaran fagot eğitimcisi sayısının az olduğu, var olan eğitimcilerin ise enstrümanın nadir ve daha çok orkestralara yönelik bir enstrüman olmasından dolayı özellikle konservatuarlarda görev yaptığı, eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar tabanlı fakültelerde ise fagot eğitimcisinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.
2. 8 uzman eğitimcinin %66,7 oranla akademik personel ünvanına sahip olduğu, 4 uzman eğitimcinin ise %33,3 oranla görevlendirme ile ücretlendirilen öğretim elemanı olduğu ve uzman eğitimcilerin genelinin akademisyen ünvanına sahip olduğu sonucuna varılmıştır.
3. Uzman eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun 11 ila 14 yaşları arasında ve ortaokul düzeyinde fagot eğitimine başladığı ve fagot eğitimine başlangıç düzeyinin ortaokul seviyesinde olmasının yeğlenen bir durum olduğu sonucuna varılmıştır.

4. 12 uzman fagot eğitimcisinin 2'sinin 35 yaşında, 2'sinin 34 yaşında, diğer eğitimcilerin ise 1'er kişi olmak üzere sırasıyla 28, 30, 31, 37, 41, 45, 48 ve 52 yaşlarında olduğu, eğitimcilerin 34 ile 35 yaşlarında daha yoğun bir dağılım gösterdiği sonucuna varılmıştır.
5. 12 uzman fagot eğitimcisinin görev sürelerinin 0-10 yıl arasında daha yoğun bir dağılım gösterdiği ve eğitimcilerin büyük çoğunluğunun genç nesil eğitimcilerden oluştuğu sonucuna varılmıştır.

4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgulara göre;

1. 12 uzman eğitimcinin büyük bir kısmının fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde Fox markasını daha çok tercih ettikleri, Oscar Adler markasının da başlangıç düzeyinde kullanılabileceği, ayrıca Heckel, Walter ve Amati seçeneklerinin az da olsa tercih edildiği sonucuna varılmıştır.
2. 12 uzman fagot eğitimcisinin kendilerinin de paralel şekilde belirtilen yaş aralıklarında fagot eğitime başladıkları ve fagot eğitime başlangıç düzeyinin uzman eğitimciler tarafından ortaokul düzeyi olmasının uygun bulunduğu sonucuna varılmıştır.
3. 12 uzman fagot eğitimcisinin fagot eğitime başlayacak olan bir bireyde dikkat edilmesi gereken fiziksel özellikler sıralamasının diş yapısındaki düzgünlük, dudak yapısındaki düzgünlük, parmak yapısındaki düzgünlük, kol yapısı ve boy uzunluğu şeklinde olması gerektiği ve özellikle dudak ve diş yapısının diğer özelliklere göre daha önemli bulunduğu sonucuna varılmıştır.
4. Tüm uzman eğitimcilerin başlangıç fagot eğitiminde öncelikli olarak Weissenborn fagot metodunu kullandıkları, diğer metotların ise bu metodu destekleyici nitelikte yan metotlar olarak kullanıldığı; başlangıç fagot eğitiminde Weissenborn fagot metodunun öncelikli metot olarak kullanılması gerektiği, bu metoda ek olarak Krakamp, Giampieri ve Schule metotlarının da öncelikli yardımcı metotlar olarak kullanılmasının uygun olacağı sonucuna ulaşılmıştır.
5. Fagot eğitiminin başlangıç düzeyinde uzman eğitimcilerin Weissenborn fagot metodunu tercih etme sebeplerinin sırasıyla başlangıç seviyesine uygun ve sistemli ilerlemesi, gerekli tüm konuları içermesi, parmak egzersizleri ve alıştırmalarının seviyesinin çok iyi olması ve kullanılan en iyi metot olması

özelliklerinden kaynaklandığı; uzman eğitimcilerin büyük çoğunluğunun “öğrenciliğime bu metot ile başlamış olmam” ve “her öğrenci için uygulanabilir olması” maddeleri için dereceleme yapmadığı, bu maddelerin önem sıralamasında kayda değer bir yere sahip olmadıkları ve dereceleme dışı tutulabileceği sonucuna varılmıştır.

6. Türkiye genelinde ulaşılabilen ve araştırmaya katılan 12 uzman fagot eğitimcisinin Başlangıç Fagot Eğitimi İçin Kullanılan Fagot Metot veya Metotlarının Yeterliliği'ne yönelik görüşlerinin 7'sinin evet, 4'ünün desteklenmeli ve 1'inin ise yeni bir metot oluşturulmalı şeklinde olduğu, eğitimcilerin büyük bir kısmının başlangıç fagot eğitimi için kullanılan fagot metot veya metotlarının yeterli olduğunu, bir kısmının yeterli olan bu fagot metot veya metotlarının diğer fagot metotlarıyla desteklenmesinin gerektiğini belirttiği ayrıca yeni bir başlangıç fagot eğitimi metodu oluşturulmasının da faydalı olacağı sonucuna varılmıştır.
7. Fagot eğitimine başlayacak olan bir bireye kazandırılacak olan hedef davranışlar sıralamasının sırasıyla, Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme, Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme, Fagot kamışını doğru üfleyebilme, Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme, Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme, Doğru bir şekilde nefes alıp verebilme, Fagotun öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme, Birinci-ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme, Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme, Dizi ve aralık etütlerini çalabilme, Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme, Uzun ve legato sesleri üfleyebilme, Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme, Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme, Düzeyine uygun müzikal parçaları doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme, Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme, Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme ve Stacatto dil çalışmalarını uygulayabilme şeklinde olması gerektiği sonucuna varılmıştır.
8. Fagot eğitimine başlayacak olan bir bireye kazandırılacak hedef davranışlar sıralamasında yüksek derecede dağılıma sahip 9 maddenin sırasıyla Fagotun tarihçesini çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme, Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme, Fagot kamışını doğru üfleyebilme, Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme, Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini

öğrenebilme, Doğru bir şekilde nefes alıp verebilme, Fagotun öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme, Uzun ve legato sesleri üfleme ve Staccato dil çalışmalarını uygulayabilme davranışlarının birinci yarıyılıda; geriye kalan önem derecesi düşük maddelerin sırasıyla Dizi ve aralık etütlerini çalabilme, Artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme, Diyezli ve Bemollü notaları çalabilme, Diyezli ve Bemollü dizileri çalabilme, Birinci-ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme, Diyezli ve Bemollü dizileri arpejli çalabilme, Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme, Düzeyine uygun müzikal parçaları doğru temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme ve Eşlikli eser ve düetlerle birlikte çalmayı uygulayabilme davranışlarının ise ikinci yarıyılıda kazandırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

9. 12 uzman fagot eğitimcisinin başlangıç fagot eğitimine başlayacak olan öğrenciye temel tekniklerin uygulanma sırası açısından büyük çoğunluğunun üfleme tekniğini 1. Derecede önemli buldukları, 2. Derecede önemli bulunan tekniğin dudak tekniği olduğu, 3. Derecede önemli olan tekniğin dil tekniği ve 4. Derecede önemli tekniğin parmak tekniği olduğu, fagot eğitimine başlayacak olan bir bireye temel tekniklerin uygulanma sıralamasının üfleme, dudak, dil ve parmak tekniği şeklinde olması gerektiği sonucuna varılmıştır.
10. 12 uzman fagot eğitimcisinin fagot icracısının eserin icrası sırasında dikkat etmesi gereken konuların sırası açısından büyük çoğunluğunun entonasyon konusunu 1. derecede önemli buldukları, 2. derecede önemli bulunan konunun teknik olduğu, 3. derecede önemli olan konunun uyum, 4. derecede önemli konunun acilite (serilik) ve 5. derecede önemli olan konunun ise müzikalite olduğu, fagot icracısının bir eseri icrası sırasında dikkat etmesi gereken konular sıralamasının entonasyon, teknik, uyum, acilite (serilik) ve müzikalite şeklinde sıralanması gerektiği sonucuna varılmıştır.
11. Bu alt probleme ilişkin sonuçlar maddeler halinde aşağıda belirtilmiştir.
 - Derse başlangıç esnasında öğrencinin rahatlama ve ders stresinin azaltılabilmesi için genel konularda sohbet edilerek öğrencinin psikolojik olarak derse hazırlanması ve genel ahlak kurallarından bahsedilip asıl önemli olanın iyi bir icracı değil her yönü ile iyi bir müzik adamı olunmasının belirtilmesi,
 - Başlangıç aşamasındaki fagot öğrencilerine iyi bir fagot icracısı olmanın önemini anlatılması ve yapılan dersin amacı hakkında bilgi verilmesi,

- Öğrenciye ilk olarak enstrüman sevgisinin ve yapacağı işin zor ve bir o kadar da güzel olduğunun belirtilmesi,
- Öğrencinin yaş seviyesine inerek ve düzgün iletişim kurarak fagot enstrümanının öğrenciye sevdirmesi,
- Ders işleme yönteminin genellikle öğrenciye göre değişiklik göstermesi nedeniyle ilk önce öğrencilerin pozitif yönde motive edilmesi,
- Öğrenciye uygun bir çalışma ortamı hazırlanıp verimli çalışmayı azaltıcı etkenlerin ortadan kaldırılması,
- Planlı çalışmanın alışkanlık haline getirilmesi ve zamanı verimli kullanmanın öneminin belirtilip öğrencinin ders içi ve dışı zamanlarda takip ve kontrolünün sağlanması,
- Enstrümanın eğiticinin yanında öğrenci tarafından takılıp sökülmesine dikkat edilmesi,
- Enstrümanı temizleme, kurma, toplama ve muhafaza etme konusunda öğrencinin sürekli olarak bilinçlendirilmesi,
- Başlangıç fagot eğitiminde haftada en az 2 ders saati boyunca ağız pozisyonu, fagotu tutuş, parmak pozisyonları, üfleme ve nefes tekniğinin öğrencinin başlangıç evresinde sürekli kontrol altında tutulması,
- Öğrencinin her gün düzenli olarak ayna karşısında durarak ağız pozisyonunu ve enstrüman tutuşunu kontrol ederek uzun ses üfleme alışkanlığının kazandırılması,
- Öğrenciye enstrümanı doğru üflemenin, doğru tutmanın, doğru nefes alıp vermenin eğitici tarafından çok iyi bir şekilde öğretilmesi, aksi takdirde yapılan yanlışların ileride düzeltilmesinin zor olacağı düşünülerek eğitici tarafından azami dikkat gösterilmesi,
- Doğru nefes alıp verme, kamışı düzgün bir pozisyonda üfleme, düzgün bir duruş pozisyonu geliştirme davranışlarını etkin şekilde gerçekleştiren disiplinli ve dikkatli fagot icracısı bireylerin eğitici tarafından yetiştirilmesi,
- Nefes tekniğinin doğru öğrenildiğine emin olunana kadar öğrencinin eğitmen tarafından her ders düzenli olarak bu konuda çalıştırılması,
- Öğrenciye doğru dudak pozisyonu öğretildikten sonra notaların üflenmesine ilk önce legato (bağlı) olarak başlatılması daha sonra dilin

kamışa nasıl vurulması gerektiğinin özellikle eğitici tarafından bizzat gösterilerek öğretilmesi ve kamışa dil vuruşlarında “Ta” olarak değil “Da” olarak yumuşak başlatılması daha sonra 1-2 ay sonrasında öğrenciye staccato (kesik çalış) çaldırmaya başlanması,

- Öğrencinin öğrendiği sesleri uzun uzun üfleyerek derse başlaması ve fagotta güzel ses çıkartılabilmesi için entonasyonun düzgün olmasının öğrenciye sürekli belirtilmesi,
- Öğrencinin fagotta öğrendiği sesleri daha güzel icra edebilmesi ve çalgısından çıkartmış olduğu sesin entonasyonun tam olabilmesi için eğitimcinin derslerde ayrıca piyano eşliği ile kontrolü sağlaması,
- Yapılan çalışmalarda tempo verilerek belli bir metronomda çalışmanın yapılması,
- Bütün sesler üflendikten sonra gam ve arpej çalışmalarına başlanıp ritmik ve güzel seslerle egzersizlerin yaptırılması, ayrıca gamların kaç diyezli veya kaç bemollü olduğu, doğal, armonik ve melodik minörde hangi seslerde değişimler olduğu ile ilgili tekrarlar yaptırılarak ezberlenmesinin sağlanması,
- Gam ve arpej çalışmaları yapıldıktan sonra varsa egzersiz ve etüt çalışmalarının yapılması ve bu çalışmalarda fagot enstrümanı ile öğrenciye eşlik edilmesi, gerekli yerlerin eğitimci tarafından icra edilerek gösterilmesi ve böylece bireyin derste ne yapması gerektiğini eğitimcisinden duyarak öğrenmesi,
- Ders sırasında sözel anlatımın dışında, öğrenciye rol model olması açısından çalışılan etüt ve egzersizlerin nasıl seslendirilmesi gerektiğinin mutlaka eğitici tarafından icra edilerek gösterilmesi,
- Belirli aralıklarla dersi unutmayı önleyici çalışmaların yapılması ve özellikle öğrencilerin teknik olarak eksik yönlerinin tespit edilerek öğrenciye uygun özel egzersizlerin belirlenip ihtiyaç duydukları teknik çalışmaları destekleyecek kaynakların kullanılması,
- Her gün düzenli olarak egzersiz ve ödevlerin öğrenci tarafından çalışılması, dizilerin tekrar edilmesi, ayrıca öğrencinin eğitimci ile düetler seslendirerek birlikte çalma bilincini ve keyfini alması,

- Öğrencinin hem değişik fagot icracılarından çalacakları etüt egzersiz ve eserleri dinlemelerinin hem de kendi seslendirdikleri etüt, egzersiz ve eseri kayıt cihazıyla kaydederek kendi icralarının dinlenmesinin sağlanması,
- Melodik etütlerin icrası sırasında bazı bölümlerde ünison (sesdeş) bazı yerlerde kontrpuan (çoksesli) icra edilerek entonasyonun ve ses kalitesinin nasıl olması gerektiğinin öğrenciye belirtilip nüans ve teknik terimlere uyulması,
- Öğrencilere belirli zamanlarda küçük konserler verdirilerek heyecan ve motivasyonlarını kontrol altında tutmalarının sağlanması,
- Enstrümanın ses sınırlarının öğrenci tarafından tamamen tanınması ve öğrencinin teknik olanaklarının geliştirilmesi ile müzikal beceri ve yeteneklerinin parça çalışmalarına aktarılmasının sağlanması,
- Enstrümanın icrası sırasında çeşitli örnekler verilerek öğrencinin fagot icrası hakkında düşünmeye sevk edilmesi,
- Ders içerisinde öğrenciler arasında kurallarına uygun olarak öğretici rekabetin sağlanması gerektiği sonuçlarına varılmıştır.

12. Bu alt probleme ilişkin uzman eğitimcilerin önerileri maddeler halinde aşağıda belirtilmiştir.

- Enstrüman eğitiminin bireysel bir eğitim olması, öğrencinin çalgı üzerindeki temel belirleyicisinin bireysel yeteneği olması ve öğrencideki gelişim aşamalarının bireysel algılamaya göre değişkenlik göstermesinden dolayı öğrenci seviyesine göre ders işleyişinin belirlenmesinin daha doğru olacağı,
- Öğrencinin derse girmeden önce konsantre olabilmesi için derse hazırlıklı gelmesinin ve ders öncesi kondisyonunun tam olmasının sağlanmasının gerekli olduğu,
- Dudak pozisyonu, doğru tutuş ve doğru nefes almanın sürekli olarak dikkatle takip edilmesi gerektiği ve öğretilen konuların zaman içerisinde önem kazanmasından dolayı başlangıç eğitimi süresince bu davranışların sürekliliğinin sağlanması ve bu durumun geliştirilerek korunması gerektiği,

- Başlangıç eğitimi sırasında diyafram egzersizlerine daha fazla önem verilmesi gerektiği,
- Öğrencinin ileride çeşitli eserleri icra edeceği düşünülerek, eser analiz alışkanlığının kazandırılması için, eserin bestelendiği dönemin kurallarına uygun olarak bestecisinin müzikal anlayışının, net bir ses ve entonasyon ile yorumlama alışkanlığının, başlangıç fagot eğitiminin ikinci yarısından itibaren verilmesi ve ayrıca eserlerin müzikal ve teknik açıdan cümle cümle çalıştırılmasının uygun olacağı,
- Profesyonel bir seviyede eserlerin seslendirilebilmesi için, öğrencinin nasıl düşünmesi gerektiğinin anlatılması, seslendirdiği esere örnekler verilerek öğrencinin hayal gücünün artırılması ve müzikal-teknik açıdan temiz seslerle cümleleyerek eseri seslendirmesinin öğretilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

4.2. ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, üçüncü bölümde tespit edilen bulgular ve bu bulgulara ait yorumlardan elde edilen sonuçlara göre oluşturulmuş önerilere yer verilmektedir. Elde edilen sonuçlara göre oluşturulan öneriler;

- Türkiye’de fagot eğitimi veren tüm müzik kurumlarını kapsayacak şekilde, başlangıç fagot eğitiminin yıllık ders müfredatlarının plânlamalarında standartlık sağlanarak, ortak bir başlangıç fagot eğitim-öğretim programı oluşturulabilir ve bu sayede başlangıç fagot eğitimi alacak olan öğrencilerin standart bir eğitim-öğretim metoduyla başlangıç fagot eğitimini alması ve yurt genelinde müfredat bütünlüğünün oluşturulması sağlanabilir.
- Türkiye genelinde oluşturulabilecek ortak ve standart bir başlangıç fagot eğitimi ders müfredatına uygun, öğrenciye verilmesi gereken hedef davranışları sırasıyla ve tam olarak kazandırabilecek, başlangıç seviyesi fagot eğitimi ders metodu Türkçe olarak oluşturulabilir.
- Türkiye genelinde başlangıç seviyesinde fagot eğitimi veren müzik kurumlarında görev yapan fagot eğitimcileri, teknolojik imkanları da kullanarak, başlangıç fagot eğitimi ile ilgili görüş, düşünce, belge, doküman vb. gibi konularda bilgi paylaşımında bulunmaları sağlanabilir.

- Türkiye genelinde başlangıç fagot eğitimi veren müzik kurumlarında başlangıç fagot eğitimi alan öğrenciler ve eğitimcileri, kurumlar arası karşılıklı ziyaretler yaparak, birbirleriyle canlı olarak etkileşime geçmeleri ve bilgi alışverişinde bulunabilmeleri sağlanabilir.
- Başlangıç seviyesinde fagot eğitimi alan öğrencilerin, eğitim aldıkları müzik kurumları aracılığıyla yurt içinde ve yurt dışında bulunan solo fagot icracılarıyla tanıştırmaları, solo fagot konserlerine katılmaları, farklı fagot icracılarından bu çalgıya ait eserleri dinlemeleri ve bu sayede fagot eğitimi ile ilgili ders motivasyonlarının artırılması sağlanabilir.
- Başlangıç fagot eğitimine başlayacak olan öğrencilere, alacakları eğitimle paralel olarak kendi dudak yapılarına göre fagot kamışını oluşturabilmeleri için fagot kamışı yapımı eğitiminin verilmesi sağlanabilir.
- Başlangıç fagot eğitimi ile ilgili bilgisayar ve ses sistemi destekli sınıflar oluşturularak, öğrencilere bu sınıflarda bilgisayardan müzik eşlikli etüt ve solo çalışmaları yaptırılarak ve bu çalışmaların bilgisayar ortamında kayda alınarak öğrenciye dersle ilgili etüt ve solo icralarını dinleme olanağı sağlanabilir.
- Başlangıç fagot eğitimine başlayacak olan öğrencilere, başlangıç eğitimi süresince alacakları eğitime paralel olarak ayrıca diyafram kasının çalıştırılması ve geliştirilmesi eğitiminin verilmesi planlanabilir.
- Başlangıç fagot eğitiminde öğrencinin ihtiyaç duyduğu konu alanları ile ilgili özel egzersizlerin hazırlanması ve öğretilmesi eğitici tarafından gerekli görülürse, düşünülebilir.
- Türkiye genelinde başlangıç fagot eğitimi veren müzik kurumlarının ülke genelinde solo fagot konserleri planlanması suretiyle, fagot çalgısının tanıtımının yapılması ve ülke genelinde az olan fagot sanatçı sayısının artırılması düşünülebilir.

KAYNAKÇA

- Akkuş, R. (2000). Çalgı çalışma alışkanlıkları. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 107-111. Erişim Adresi: <http://acikerisim.deu.edu.tr/xmlui/handle/12345/481>
- Aktalay, C. (2010). *Fagot ailesinin eski ve yeni türleri, kullanım alanları, icracıları ve repertuarı ile P. F. Bøddecker fagot sonatı, H. Dutilleux sarabande et cortege, O. Nussio Pergolesi aryası üzerine varyasyonlar ve R. Boutry Interferences 1*. (Yayımlanmış sanatta yeterlilik tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı Üfleme ve Vurma Çalgılar Programı, İstanbul.
- Aydoğan, S. ve Özgür, Ü. (2002). *Müziksel işitme okuma*. Ankara: Sözkese Matbaası.
- Basson. (2017, 26 Mayıs). Erişim Adresi: http://www.melodik.net/melodik_calgi_bilgisi.asp?id=6&calgi=Basson
- Ceylan, A. D. (2010). *Başlangıç eğitiminde kullanılan klarnet metotlarının incelenmesi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Çalışır, F. (1986). *Sözlüklü çalgı bilgisi*. İstanbul: Yeni Dağarcık Yayınları
- Çoban, S. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimi dersi dönem sonu sınavları ile ilgili düşünceleri. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 115-127. <http://www.befjournal.com/index.php/dergi/issue/view/34>
- Çolakoğlu, Ç. (2009). *Fagotun temel yapısal özellikleri ve perde, trill, parmak tekniği kolaylıkları üzerine çalışma önerileri*. (Yayımlanmış Sanatta Yeterlilik Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, İzmir.
- Demirel Ö., Seferoğlu S. S. ve Yağcı E. (2005). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Dulcians Brussels. (2017, 1 Mart). Erişim Adresi: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dulcians_Brussels.jpg

Duman, A. (2009). *Fagotun tarihsel süreci ve Malcolm Arnold'un op.86 fantezisi Georg Philipp Telemann'ın fa minör sonatı, Eugene Bozza'nın r cit - sicilienne et rondo'su, H. Villa – Lobos'un ciranda das sete notas'ının teknik ve yapı bakımından analizi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı  fleme ve Vurma  algılar Programı, İstanbul.

Erdem, B. (2013). *Müzik  ğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimine dönük motivasyon düzeylerinin değerlendirilmesi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı, Erzurum.

Ergün Bülbül, S. (2001). * z msel istatistik*. İstanbul: Alfa Yayınları.

Fagot (a). (2017, 1 Mart). Erişim Adresi: <http://www.keylan.com.tr/fagot.aspx>

Fagot (b). (2018, 12 Ocak). Erişim Adresi: <http://www.ansiklopedikbilgi.com/fagot-nedir-asp/>

Fagot. (2018, 05 Őubat). Erişim Adresi: <http://hakkinda-bilgi-nedir.com/fagot-nedir+fagot-hakkinda-bilgi>

Fox, H. (2000). *Let's play bassoon*. Chicago, USA: Fox Products Corporation.

Güngördü, E. (1998). *Fagot yapısı ve çalma teknikleri üzerine bir inceleme*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü  flemeli ve Vurma  algılar Anasanat Dalı, Ankara.

Hopa, E. (2010). *Kamış yapımının fagotun performansı üzerinde etkileri*. (Yayımlanmış Sanatta Yeterlik Tezi). Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, Eskişehir.

Instruments. (2017, 1 Mart). Erişim Adresi: <http://www.judereesmusician.co.uk/instruments.asp>

Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma teknikleri ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tek Işık Web Ofset Tesisleri.

Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kontrbasson. (2017, 26 Mayıs). Erişim Adresi: http://www.melodik.net/melodik_calgi_bilgisi.asp?id=7&calgi=Kontrbasson

- Özdemir, G. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde uygulanan viyola öğretim programına dayalı üçüncü sınıf düzeyinde devinışsel hedeflere ulaşma durumları*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Parasız, G. (2009). Eğitim müziği eksenli keman öğretiminde kullanılmakta olan Çağdaş Türk Müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. *Akademik Sanat Dergisi*, 15, 19-24. Erişim Adresi: <http://www.akademiksanat.gazi.edu.tr/>
- Sağır, T. (2002). Müzik eğitiminde toplam kalite uygulamaları. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (2), 145-153. Erişim Adresi: <http://gefad.gazi.edu.tr/article/view/5000078898>
- Say, A. (2009). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Selltiz, C., Jahoda, M., Deutsch, M., Cook, S. W. (1959). *research methods in social relations*. Revised edition. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Shawms. (2017, 1 Mart). Erişim Adresi: <http://www.blasende-instrumente.net/pages/en/instruments/shawms.php?lang=EN>
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi*. Ankara: Evrensel Yayınları.

EKLER**EK- I****FAGOT EĞİTİMCİLERİNE UYGULANAN ANKET FORMU****EK-II****FAGOT EĞİTİMCİLERİNE UYGULANAN ANKET VERİLERİNE AİT
GÜVENİLİRLİK İSTATİSTİKLERİ**

EK-I**ANKET****Konu Başlığı:**

Fagot başlangıç eğitiminde uygulanan teknik ve yöntemlerin incelenmesi.

Açıklama:

Değerli Fagot Eğitimsi;

Fagot çalgısının, başlangıç eğitimi ile ilgili hazırlanmış olan bu anket formu, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalında yapılmakta olan “Fagot Çalgısının Başlangıç Eğitiminde Uygulanan Teknik ve Yöntemlerin İncelenmesi” isimli Yüksek Lisans tezi ile ilgili verilerin bir bölümünü elde etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırma, Türkiye’de fagot çalgısının başlangıç eğitiminde en çok kullanılan teknik ve yöntemlerin neler olduğunu, bu teknik ve yöntemlerin uygulama aşamasında nasıl bir yol izlendiğini, bunun yanında fagot çalgısıyla ilgili en çok tercih edilen ders kitaplarının (metot) hangileri olduğunu ortaya koyabilmek için hazırlanmaktadır.

Sorular, başlangıç düzeyinde fagot eğitimi veren uzman, öğretim görevlisi, öğretim üyesi ve öğretmenlere yönelik olarak hazırlanmıştır.

Sorular, çoktan seçmeli olarak hazırlanmış olup, siz kıymetli fagot eğitimcilerinin tecrübe ve değerli fikirleri alınarak kullanmakta olduğunuz teknik, yöntem ve kullanılan yazılı metotlar hakkındaki fikir ve düşünceleriniz araştırılmaktadır. Sorulara vereceğiniz cevaplar önem arz etmesi bakımından hiçbir soruyu yanıtızsız bırakmamanız önemle rica olunur.

Yapılan bu görüşme formu ile elde edilen bilgiler yalnız bu araştırma için kullanılacak olup, soruları yanıtlayanlarla ilgili olan her türlü bilgi tarafımdan gizli tutulacaktır.

Kıymetli düşünceleriniz ve yapmış olduğunuz katkılardan dolayı şükranlarımı arz eder, saygılarımı sunarım.

Barış ÖZ

Yüksek Lisans Öğrencisi

Kişisel Bilgiler:**Adınız ve Soyadınız:****Görev Yerinizin Adı:****Unvanınız:****Fagot Çalgısına Başlama Yaşınız:****Şu Anki Yaşınız:****Fagot Eğitimi Olarak Görev Süreniz:****4-Sorular:****1. Sizce fagot eğitimine başlanması gereken en uygun fagot çalgı markası hangisidir?** Yamaha Alexander Takeda Fox Püchner Oscar Adler

Diğer.....

2. Sizce fagot eğitimine başlanması gereken yaş aralığı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır? 7-9 9-11 11-13 13-15 15-17 17-19

Diğer.....

3. Sizce fagot eğitimine başlayacak olan bir öğrencideki uygun fiziksel özellikler, önem sırasına göre hangisi olmalıdır? (Lütfen rakamlarla belirtiniz.)

- Dudak yapısı
 Parmak yapısı
 Boy uzunluğu
 Diş yapısı
 Kolların uzunluğu

Diğer.....

4. Başlangıç fagot eğitimine aşağıdaki fagot metotlarından hangi veya hangileriyle başlıyorsunuz? (Lütfen çarpı işareti koyarak belirtiniz.)

- Valentine Anzalone, Breeze-Easy Method for Bassoon.
 William Eisenhauer, Learn to Play the Bassoon. Book-1
 Gekeler & Hovey, Belwin Bassoon Method, Vols. 1-3
 Alan Hawkins, Progressive Studies Vol 1-2
 Julius Weissenborn, Bassoon Studies, Opus 8, 1- For Beginners
 D. Lentz, Method for Bassoon

Diğer.....

5. Başlangıç fagot eğitiminde dördüncü sorudaki fagot metot veya metotlarını tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Lütfen rakamlarla belirtiniz.)

- Başlangıç seviyesine uygun ve sistemli ilerliyor.
 Kullandığım en iyi metot.
 Parmak egzersizleri ve alıştırılmaları çok iyi seviyede.
 Gerekli tüm konuları içeriyor.
 Öğrenciliğime bu metot ile başladım.
 Her öğrenci için uygulanabilirliği olduğu için.

Diğer.....

6. Sizce başlangıç fagot eğitimi için kullandığınız fagot metot veya metotlarının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

- Evet
- Hayır
- Desteklenmeli
- Yeni bir başlangıç fagot eğitim metodu oluşturulmalı

7. Başlangıç fagot eğitiminde öğrenime başlayacak olan bir öğrenciye aşağıda belirtilen hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Lütfen rakamlarla belirtiniz.)

- Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme.
- Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme.
- Fagot kamışını doğru üfleyebilme.
- Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme.
- Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme.
- Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme.
- Fagot'un öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme.
- Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme.
- Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme.
- Dizi ve aralık etütlerini çalabilme.
- Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme.
- Uzun ve legato sesleri üfleyebilme.
- Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme.
- Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme.
- Düzeyine uygun müzikal parçaları çalgısı ile doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme.
- Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme.
- Eşlikli eser ve düetlerle, birlikte çalmayı uygulayabilme.

() Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme.

Diğer.....

8. Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Lütfen rakamlarla belirtiniz.)

() Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme.

() Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme.

() Fagot kamışını doğru üfleyebilme.

() Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme.

() Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme.

() Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme.

() Fagot'un öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme.

() Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme.

() Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme.

() Dizi ve aralık etütlerini çalabilme.

() Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme.

() Uzun ve legato sesleri üfleyebilme.

() Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme.

() Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme.

() Düzeyine uygun müzikal parçaları çalgısı ile doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme.

() Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme.

() Eşlikli eser ve düetlerle, birlikte çalmayı uygulayabilme.

() Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme.

Diğer.....

9. Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarım boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Lütfen rakamlarla belirtiniz.)

- () Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme.
- () Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme.
- () Fagot kamışını doğru üfleyebilme.
- () Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme.
- () Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme.
- () Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme.
- () Fagot'un öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme.
- () Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme.
- () Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme.
- () Dizi ve aralık etütlerini çalabilme.
- () Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme.
- () Uzun ve legato sesleri üfleyebilme.
- () Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme.
- () Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme.
- () Düzeyine uygun müzikal parçaları çalgısı ile doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme.
- () Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme.
- () Eşlikli eser ve düetlerle, birlikte çalmayı uygulayabilme.
- () Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme.

Diğer.....
.....

10. Fagot'un başlangıç eğitiminde, öğrencinize hedef davranışları kazandırırken, dersin daha verimli geçmesi için, ders işleme yöntemleriniz nelerdir? (Lütfen düşüncelerinizi aşağıdaki boşluklara sıra ile belirtiniz.)

.....
.....

.....
.....
.....

11. Sizce başlangıç fagot eğitiminde, öğrenime başlayacak olan bir öğrenciye, aşağıda belirtilen konular hangi sıraya göre uygulanmalıdır? (Lütfen rakamlarla belirtiniz.)

Dil tekniği

Dudak pozisyonu

Parmak tekniği

Üfleme tekniği

Diğer.....

12. Sizce bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Lütfen önem derecesini rakamlarla belirtiniz.)

Müzikalite

Serilik

Seslerde pürüzsüz olma

Uyum

Teknik

Diğer.....

13. Lütfen yukarıda sorulan sorular haricinde “Fagot’un başlangıç eğitiminde uygulanan teknik ve yöntemlerin incelenmesi” konusunda var ise eklemek istediğiniz sorularınızı veya önerilerinizi yazınız.

**İlginize Teşekkür Ederim
Barış ÖZ
Yüksek Lisans Öğrencisi
İrtibat Telefonu: 0 505 260 56 84**

EK-II**FAGOT EĞİTİMCİLERİNE UYGULANAN ANKET VERİLERİNE AİT
GÜVENİLİRLİK İSTATİSTİKLERİ**

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,802	82

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Fagot Markası	735,25	6171,841	-,355	,807
Fagot Markası	729,17	6091,788	-,074	,805
Fagot Markası	727,33	6025,879	,398	,801
Başlangıç Yaşı Aralığı	736,75	6065,477	-,014	,802
Fagota Başlangıçta Uygun Fiziksel Özellikler Sıralaması (Dudak Yapısı)	737,33	6025,515	,401	,801
Fagota Başlangıçta Uygun Fiziksel Özellikler Sıralaması (Parmak Yapısı)	736,08	6026,629	,327	,801
Fagota Başlangıçta Uygun Fiziksel Özellikler Sıralaması (Boy Uzunluğu)	734,75	6065,841	-,014	,803
Fagota Başlangıçta Uygun Fiziksel Özellikler Sıralaması (Diş Yapısı)	737,42	6102,992	-,256	,804
Fagota Başlangıçta Uygun Fiziksel Özellikler Sıralaması (Kolların Uzunluğu)	734,83	6105,788	-,428	,804
Fagot Eğitimine Başlangıç Metotları	734,08	6064,629	,000	,802
Fagot Eğitiminde Kullanılan Diğer Başlangıç Metotları	735,50	5989,000	,200	,801

Fagot Eğitiminde Kullanılan Diğer Başlangıç Metotları	733,42	6104,265	-,291	,804
Bu metotları tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Başlangıç seviyesine uygun ve sistemli ilerlemesi)	737,33	6130,061	-,439	,805
Bu metotları tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Kullandığım en iyi metot olması)	733,25	6088,205	-,089	,804
Bu metotları tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Parmak egzersizleri ve alıştırmalarının çok iyi seviyede olması)	734,42	5965,356	,258	,800
Bu metotları tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Gerekli tüm konuları içeriyor olması)	735,67	6066,242	-,018	,803
Bu metotları tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Öğrenciliğime bu metot ile başlamış olmam)	734,17	6077,242	-,047	,804
Bu metotları tercih etme nedenleriniz nelerdir? (Her öğrenci için uygulanabilirliği olması)	733,75	6039,295	,046	,803
Fagot eğitimi için kullanılan metotların yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	737,17	6141,061	-,426	,805
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme)	736,33	6067,515	-,022	,803
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Fagot kamışını doğru üfleyebilme)	735,58	6118,629	-,239	,805
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme)	735,83	5993,970	,394	,800
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme)	733,58	5944,629	,506	,798

Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme)	735,33	5947,515	,395	,799
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Fagot'un öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme)	732,08	6102,629	-,109	,805
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme)	729,50	6049,364	,032	,803
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme)	728,83	5980,697	,356	,800
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Dizi ve aralık etütlerini çalabilme)	727,17	6096,515	-,123	,804
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme)	727,00	5935,636	,525	,798
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Uzun ve legato sesleri üfleyebilme)	730,08	6032,992	,086	,802
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme)	725,42	5938,992	,462	,798
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme)	725,08	6148,083	-,323	,806
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Düzeyine uygun müzikal parçaları çalgısı ile doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme)	722,58	5941,720	,519	,798

Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme)	728,83	5810,879	,276	,798
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Eşlikli eser ve düetlerle, birlikte çalmayı uygulayabilme)	721,42	5988,083	,551	,800
Başlangıç fagot eğitiminde hedef davranışlar sizce hangi sıraya göre kazandırılmalıdır? (Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme)	723,92	5989,720	,109	,802
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme)	734,92	6109,538	-,089	,808
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagot kamışını doğru üfleyebilme)	736,25	6058,386	,020	,802
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme)	736,17	5965,788	,636	,799
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme)	733,92	6024,629	,269	,801
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme)	735,25	5928,205	,432	,798
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagot'un öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme)	731,83	6212,879	-,310	,809

Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme)	726,08	5754,811	,331	,796
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme)	725,67	5758,970	,367	,796
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Dizi ve aralık etütlerini çalabilme)	722,42	5817,902	,332	,797
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Bemollü ve diyezli dizileri çalabilme)	721,33	5482,424	,902	,783
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Uzun ve legato sesleri üfleyebilme)	727,92	5917,538	,137	,802
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Bemollü ve diyezli dizileri arpejli çalabilme)	720,75	5636,750	,853	,788
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme)	722,25	5787,114	,425	,795
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Düzeyine uygun müzikal parçaları çalgısı ile doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme)	720,25	5748,750	,895	,792
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme)	727,83	6015,788	,022	,806

Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Eşlikli eser ve düetlerle, birlikte çalmayı uygulayabilme)	719,67	5906,242	,944	,797
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme)	722,58	5758,992	,399	,795
Başlangıç fagot eğitiminde, birinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Diğer)	737,17	6068,152	-,080	,802
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotun tarihçesini, çeşitlerini ve özelliklerini söyleyebilme)	721,25	5920,932	,138	,802
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Doğru bir duruş ve tutuş uygulayabilme)	724,83	4967,424	,852	,771
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagot kamışını doğru üfleyebilme)	724,58	5011,538	,856	,772
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Doğru dudak pozisyonunu uygulayabilme)	724,75	4948,932	,885	,769
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotta parmakların perdeler üzerindeki yerlerini öğrenebilme)	723,33	5257,697	,747	,779
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Doğru bir şekilde nefes alıp, verebilme)	724,92	4864,992	,925	,766

Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagot'un öğrenci seviyesinde bakım kurallarını öğrenebilme)	722,67	5382,606	,719	,783
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Birinci, ikinci ve üçüncü oktav sesleri öğrenebilme)	727,83	5784,879	,167	,804
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotta diyezli ve bemollü notaları çalabilme)	727,50	5854,273	,121	,806
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Dizi ve aralık etütlerini çalabilme)	731,42	6309,720	-,267	,818
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Uzun ve legato sesleri üfleyebilme)	725,33	5556,061	,453	,792
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Fagotta artikülasyon çalışmalarını uygulayabilme)	728,92	6403,720	-,377	,820
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Düzeyine uygun müzikal parçaları çalgısı ile doğru, temiz ve anlamına uygun olarak icra edebilme)	729,17	6603,242	-,650	,824
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Dördüncü çizgi fa anahtarını okuyabilme)	723,17	5553,788	,556	,789
Başlangıç fagot eğitiminde, ikinci yarıyıl boyunca kazandırılması gereken hedef davranışlar sırasıyla hangileri olmalıdır? (Stacatto, dil çalışmalarını uygulayabilme)	726,50	6355,727	-,325	,818

Başlangıç fagot eğitiminde, öğrenime başlayacak olan bir öğrenciye konular hangi sıraya göre uygulanmalıdır? (Dil Tekniği)	735,75	6065,114	-,009	,802
Başlangıç fagot eğitiminde, öğrenime başlayacak olan bir öğrenciye konular hangi sıraya göre uygulanmalıdır? (Dudak Pozisyonu)	737,42	6074,629	-,133	,803
Başlangıç fagot eğitiminde, öğrenime başlayacak olan bir öğrenciye konular hangi sıraya göre uygulanmalıdır? (Parmak Tekniği)	735,50	6072,636	-,103	,803
Başlangıç fagot eğitiminde, öğrenime başlayacak olan bir öğrenciye konular hangi sıraya göre uygulanmalıdır? (Üfleme Tekniği)	737,67	6047,515	,160	,802
Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Duygu)	735,75	6104,386	-,179	,804
Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Acilite)	734,83	6080,515	-,168	,803
Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Entonasyon)	737,92	6051,902	,208	,802
Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Uyum) Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Uyum)	735,75	6080,750	-,111	,803
Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Teknik)	736,17	6010,879	,272	,801
Bir fagot icracısının dikkat etmesi gereken hususlar nelerdir? (Diğer)	736,33	6079,697	-,159	,803
Fagota başlama yaşı	726,00	6064,545	-,012	,803
Şu anki yaş	701,58	5666,447	,304	,798
Görev süresi	730,42	5867,174	,219	,800

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Barış ÖZ
Doğum Yeri ve Tarihi	İzmir 06/10/1975
Eğitimi Durumu	
Lisans Öğrenimi	Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Bando Şefliği Sanat Dalı
Yüksek Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi Müzik Bilimleri Bölümü Müzikoloji Bilim Dalı
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce
İş Deneyimi	
Stajlar	Tuzla Piyade Okulu, 4'üncü Kolordu Komutanlığı, TSK Bando Okullar Komutanlığı, KKK Edok K.lığı,
Projeler	<ul style="list-style-type: none"> • Tekirdağ Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencileri ile 29 Ekim Cumhuriyet Konseri (Koro ve Orkestra Şefi) • Bando Okulları MYO Öğrenci Bando ile Gaziler Haftası Konseri (Ses Sanatçısı) • Bando Okulları Akademik Orkestra "Bahara Merhaba Konseri" (Fagot İcracısı) • A.Ü. Bahar Şenlikleri (Grup Solisti) • TSK Bando Okullar Komutanlığı (Fagot, Müzik Tarihi, Müzik Kuramları Öğretmenliği) • MSÜ Bando Astsubay MYO Orkestra ve Piyano Öğretim Elemanı
Çalıştığı Kurumlar	<ul style="list-style-type: none"> • 8'inci Mekanize Piyade Tugayı Bando Komutanlığı / TEKİRDAĞ • TSK Bando Okulları Komutanlığı/ ANKARA • 9'uncu Kolordu Bölge Bando Komutanlığı / ERZURUM • 7'nci Kolordu Bölge Bando Komutanlığı / DİYARBAKIR • MSÜ Bando Astsubay MYO/ ANKARA
İletişim	
E- Posta Adresi	peace_tu@hotmail.com
Tarih	02.02.2018